

***Upperisalerinermi isumalioqqis-
saarnermilu ilikkagassatut
pilersaarutit***

*****

A: Siunertaq paasissutissallu

Upperisalerinermi isumalioqqissaarnermilu atuartitsinerup siunertaa

(Tak. Atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat aamma atuartitsissutit siunertaat kiisalu ilikkagassatut anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 22)

Atuartitsinerup siunertaraa atuartut kristumiussusermik Inuillu upperisatoqaannik ilisimasaqalissasut paasisimasaqalissasullu. Atuartut ilisimasaqarfigitsiassavaat silarsuarmi upperisat assigiinngitsut kiisalu upperisarsiornikkut inuunermik isiginnittaatsit allat isumalioqqissaarnermilu tunngaviit assigiinngitsut. Atuartut ilisimasaqarfigilissavaat isiginnittaatsinut assigiinngitsunut ileqqorissaarnermut eqqarsartaatsit tunngavii. Atuartut ilisimasaqarfigilissavaattaaq kalaallit inuiattut ajoqersugaanikkut ilageeqarnikkullu oqaluttuarisaanerat.

Imm. 2. Atuartitsineq tunngavissiisaaq atuartut inoqatinut namminermullu attuumassuteqartunut tunngaviumik upperisalerinermi ileqqorissaarnermullu eqqarsartaatsimi inuunermut isiginnittaatsinik paasinninnerisa ineriartortinnissaannut. Atuartut paasisimasaqarfigilissavaat inunnet, inuunermut, pinngortitamut kulturimullu isiginnittaatsit kiisalu silarsuarmik paasinnittaatsip ki-naassutsiminnut inuunermilu toqqaanerminnut sunniineri ineriartortitsinerilu.

Imm. 3. Atuartitsinerup qaammarsaatigissavaa upperisap annertussusiata inuit ataasiakkaat inuunermut isiginnittaasiannut aamma inoqatinut pissuseqarnermut sunniuteqarnera. Atuartitsinerup peqataaffigissavaa ineriartortissallugulu atuartut inunnik allatut upperisalinnik imaluunniit allatut inuunermut isiginnittaasilinnik oqaloqatiginnissinnaanerat.

Imm. 4. Atuartitsinerup kingunerisa ilagissavaat atuartut kristumiussutsip kalaallit kulturianmut immikkut pingaarutaa paasisimasaqarfigilissagaat. Atuartitsinerup peqataaffigissavaattaaq atuartut upperisat inuunermillu paasinittaatsit allat kulturitut kingornussatut pingaassusiat aamma upperisamut, ileqqorissaarnermut, inuiaqatigiinnik isiginnittaatsimut inuunermullu paasinninnermut tunngaviliineri paasisaqarfigilissagaat. Atuartut paasisimasaqarfigilissavaat upperisani inuunermillu paasinninnermi paasinittaatsit naleqassutsillu inuiaqatigiinnut kulturinullu assigiinngitsunut qanoq tunngaviliisarneri.

Siunertamut oqaaseqaatit itisilerutillu

Upperisalerinermi isumalioqqissaarnermilu siunertaq pingaarneq tassaavoq inuit tamarmik inuunerminni apeqqutinik aappimik naaggamilluunniit akineqaannarsinnaanngitsunik imaluunniit nassaareriaannarnik akissutissartaqanngitsunik naapitsisarnerinik ilisimasaqalersitsinissaq paasisimasaqalersitsinissarlu. Atuartitsissummi ilisimasassanik annertusisitsiartuaarneq pissaaq, inuit qangaaniit ullumikkumut upperisakkut misilittagaannik, isumalioqqissaarnikkut isummersuutigisaannik ileqqorissaarnikkullu qanorlu inuunermik ingerlataqarnissamut naliliisarnerinik annertusiartuaartumik ilisimasaqaleriartornikkut. Aammattaaq siunertap allaatigineqarnerani kissaataavoq, atuartut nammineerlutik inuunermut apeqqutigisartagaat tunngavigalugit tamatigoortumik inuttut inerikkiartornissaannut ikiorsiiumaneq ikorfartuumanerlu.

Atuartitsissutissap siunertaa immikkoortunut sisamanut immikkoortinneqarsimavoq, immikkoortullu taakkua tamarmik immikkut aallaaveqarnermikkut inuit inuuneranni upperisap inissisimamera paasinarsarniarpaat. Pingaaruteqarpoq inuit sunik upperisaqarneri, qanoq inuunermik isiginnittaaseqarneri kiisalu upperisat inuunermillu isiginnittaatsit inunnit qanoq atorneqartarneri tunngaviusumik ilisimasaqarfiginissaat.

Taamaattumik siunertap immikkoortuani *siullermi* eqqartorneqarpoq atuartut ilinniagaqarnermikkut piginnaassutsiminnik, ilaatigullu oqaatsiminnik, qanoq ilillutik inerikkiartortitsinissaat inuunermi apeqqutinik pingaaruteqartunik annertuunik oqalliseqarsinnaanissaminnut piginnaasaqaleqqullugit.

Siunertap immikkoortuisa *aappaanni* ersersinniarneqarpoq, inuunermik isiginnittaaserpassuit inuit inuunerminni qinertagaannut qanoq ilillutik sunniuteqartarnerisa pingaassusaat. Taakkua inuit ataasiakkaat inuiaqatimi iluanni kinaassutsiminnik aalajangiussiniarneranni tunngaviliiluinnaartunut ilaapput.

Siunertap immikkoortuisa *pingajuanni* allaatigineqarpoq, inuup inooqataanerata upperisallu imminnut ataqatigiinnerat, apeqquummik taassuminnga asissugaqarani oqaloqatigiinnissamut isisutissatut. Pingaaruteqarpoq atuartut inuit allat upperisaannut inuunermillu isiginnittaasiinut tunuliaqutaasunik ilisimasaqalersinnissaat.

Siunertap immikkoortuisa *sisamaanni* ullumikkut kalaallit upperisamikkut inuunermilu isiginnittaatsimikkut tunngavigisaat, tassa kristumiussuseq, immikkut ilisimasaqarfittut pingaartilugu ersersinniarneqarpoq, tunngaviusumik upperisap taassuma qanoq ililluni kulturi inuiaqatigiillu atituumik sunnersimanerai. Tamatumunnga ilagitillugu atuartut kulturit inuiaqatigiillu naleqassutsinik allanik tunngaveqarlutik inuunerminnik ingerlatsisut ilisimasaqarfigilissavaat. Assersuussilluni paasiniaaqqissaarnikkut kulturit assigiinngitsut iluminni assigiissutaat assigiinnissutaallu suussusersineqassapput.

Siunertaq aamma imatut immikkoortiterlugu ersarissarneqarsinnaavoq:

Silassorissususeq

Atuartut atuartitaanerminni tunngavissamittut upperisanik isumalioqqissaarnermilu isummiussanik ilisimasaqalissapput, aammalu tunngaviit aallaaviillu assigiinngitsut aallaavigalugit inuuneq pillugu oqaloqatigiissinnaanermik apersuusersuisinnaanermillu piginnaasaqalissapput.

Anersaakkut inuuneqarneq

Atuartut ilisimalersinneqassapput, inuup inuunermik paasinnittaasia annertunerusutigut periaasitoqqanut, paasiniaanermut qinersinermullu tunngammat, tassa upperisaq inuunermi uppernermut upperinninnermullu atassuteqarmat aammalu inuttut naleqartitat uppernarsarneqarsinnaanngitsunik tunngaveqartarmata. Upperinninnerup aamma ilagivaa, oqaluttuarsiani oqaluttualianilu oqaatsinik atorneqartunik atuneq itinerusumik inuunermik peqalersitsisoq.

Ileqqorissaarneq qanorlu inuunermik ingerlataqarneq

Atuartut paasilluassavaat, ileqqorissaarneq qanorlu inuunermik ingerlataqarneq pillugit saqqummiussat tassaammata tunngaviusumik isummernerit inuit ilisimaaralugit ilisimaarinagilluunniit pissarsiaat. Taamaattumik pingaaruteqarpoq atuartut namminneq allallu pingaartitaat pillugit oqaloqatigiinnernut peqataatittarnissaat aammalu namminermt, inoqatinut, silarsuarmut avatangiisimut pinngortitamullu qanoq iliuuseqarsinnaanertik pillugu oqaasertaartinneqarnissaat.

Inooqatigiinneq

Atuartut inoqatiminnut pissusilersornerisa takuttarpaat isummanik sunik naapitaqarnerat. Taamaattumik pissusilersornerup inuiaqataaffiillu pissusilersuutaasa ilisarnaataasalu imminnut sunniivigeqatigiinnerat ersersinniarneqassaaq, taamaaliornikkut inuiaqatigiit allatitigut allataangitsutigullu malittarisassaataq maleruqqusaallu itinerusumik paasitinneqassammata.

Misigissuseqarneq

Atuartut inuunerup tupinnassusianik pisussallu eqqoriaruminaassusiannik nalunngisaqalersinneqassapput, taamaaliornikkut inuunerup periarfissarititaasa aammalu killissarititaasa paasineqarnissaat akuerineqarnissaallu anguneqarsinnaammata. Inuunermi tunngaviusumik periarfissat akunnattoorfiillu saqqummiussorneqassapput ilinniartitsisup atuartullu misilittagarilersimasaasa ataqatigiissinnerisigut.

Kusanartuliorneq /eqqumiitsuliorneq

Oqaasiunngitsutigut saqqummiussat oqaatsinit sakkortunerukkajupput. Atuartut oqaasiunngitsutigut saqqummiussanik misilittagaat aammalu nipilersornermik, assilissanik nipilersukkatigullu allatigut misigisaat ataatsimoorfinnik pilersitsiniarnermi sakkutut sanarfissutaasinnaapput taamaaliornikkut atuartut itisiartuaartitamik misigissutsit silarsuaannit ilisimasaqariartuaassapput.

Atuartitsissutip inissinneqarnera

Atuartitsissut atuartitsinerup ingerlanneqarnissaa tamakkerlugu atuaqatigiiaanilu tamani pinngitsoorani atuartitsissutigineqassaaq upperisamullu nassuerutiginninnermik sammisaqartoqassanngimmat atuartitsissummi peqataajumanani qinnuteqartoqarsinnaanngilaq. Atuartitsissummut sinaakkutissat isiginnittaatsillu nutaat pissutigalugit, atuartitsissummik ingerlatsinissat pisartunit allaanerusut pisariaqartinneqarput, pingaartumik atuartitsissutit akimorlugit suliaqartarnerni sivi-sunerusumik ingerlanneqartuni.

Tamanna atuartitsissutip atuartitsissutinik allanik suleqatiginniffissatut aallarniissutissatullu periarfissiisinnaaneranut tunngaviliivoq. Oqaatsinik atuartitsissutit aammalu upperisalerineq/isumalioqqissaarnerlu ikioqatigiissinneqarsinnaapput allakkianik atuarnermi isumasiuinermilu periutsinik atueqatigiinnerisigut. Atuartitsissutit pinngortitalerissutit isumalioqqissaarnerlu inuunerup pinngorfianik ineriartorneranillu sammisanik suliaqarnikkut kinguneqartumik suleqatigiissinneqarsinnaapput. Assigiinngitsorpassuartigut inuiaqatigiilerinermi, inuttut inerikkiartornermi atuartitsissutinilu nipilersornermt tunngassuteqartuni assersuutissarpassuaqarpoq atuartitsissutit taakkua inuit upperisamut inuunermullu isiginnittaatsinut tunngatitaannut attuumassuteqartunik, tassami upperisap kulturi inuiaqatigiinnermilu pissutsit annertuumik kimissimasimammagit kimissimajuarlugillu.

Atuartitsissutip iluani paasinnittaatsit

Inatsisit tunngaviusut 1953-imi allangortinneqarnerisigut ilagiit atuarfillu suliffeqarfittut inatsisitigullu avissaartinneqarput. Kalaallit Nunaanni atuarfik ilagiillu kalaallit taamaalillutik suliffeqarfippupput immikkoortut marluk, tamarmik immikkut erseqqissunik suliassaqartinneqartut. Ilagiit ilagiissiminnut, pissusilersuutimikkut upperisamillu ingerlatsinermikkut nassuerutiginnissimasunut, kristumiussuseq oqariartuutigisussaavaat. Atuarfimmi upperisamik atuartitsineq allamik suliassaqarpoq.

Atuarfiup ilikkartitsiniarnera inuunermi upperisat isumalioqqissaarnermilu sammisat pillugit ilisimasassanik tunngaviusunik tunisisussaavoq, piffissani tamani inuit inuunermut apeqquersuutigiuarsimasaat aallaavigalugit. Tamanna pissaaq upperisamik nassuerutiginninneq inuiaqatigiinni salliutinneqartoq qissimigaarnagu aammalu upperisalerineq ilikkartitsiniutaassaaq atuarfimmi atuartunut tamanut upperisamut sumut pituttorsimaneq apeqqutaatinnagu.

Atuartut ileqqorissaarnissamik qanorlu pissusilersuuteqartarnissamik ingerlatamikkut atuarfimmi pituttorsimanngitsunik isumaqarfiusumi alliartortariaqarput, namminneq allallu apeqquersuutaannik unamminartitaqarlutik. Atuartitsissut atuartunut oqaloqatigiinnissamik ammasumik pituttorsimanngitsumillu kiisalu upperisarsiornikkut nassuerutiginniffiunngitsumik neqerootutiginnissaaq. Atuartitsissut atuartut upperisarsiornernik inuunermillu isiginnittaatsinik allanertanik paasinnittunngornissaat ataqqinnittunngornissaallu peqataaffigissavaa. Atuartitsissut upperisani ileqqorissaarnermilu apeqqutini amerlangaarsutsimut paasinninneq ataqqinninnerlu siuarsartariaqarpaa, aammali atuartut isummiussanut pingaartitanut sunniuttartunullu allanut inuunerminni sunniuteqartartunut ersarissumik isummersinnaanissaat siuarsartariaqarpaa.

Atuarfiup siunertaani pingaarnermi, atuartumik qitiutitsiffiusumi, atuartitsissut suliaasa pingaarnersaraat atuartup, atuarfimmi atuarfiullu avataani ataatsimooqatigiinni nammineq inuttut kinaassutsiminik akooqataanerminillu nassaarinninnissaa. Taamaattumik atuartitsissut amerlasuunik atuuffeqarpoq: periartaasitoqqat oqariatuutigissavai, kinaassutsimik sanarfinnissaaq atuartullu nammineq tunngaviinik aallaaveqarluni apeqqutinik inuunermut tunngasunik oqaloqatiginninnissamut sapiissuseqalersitsillunilu paasisimasaqalersitsissaaq.

Ilinniartitsisup atuuffii

Atuartitsissummi ilikkagassatut anguniagassanut suleriaatsinullu isiginninneq allannguuteqarmat ilinniartitsisut allaanerusunik piumasaqarfilerput. Ilinniartitsisumut paasissallugu pingaaruteqarpoq, meeqqat upperisamik qinerlernerat upperisat nassuerutiginninnertaannik aallaaveqannigimmat, atuartulli inuunerminni namminneq naapittakkaminnik aallaaveqartittarmassuk.

Misilittakkat takutippaat kristumiussutsimik atuartitsinermi biibilimik qitiutitsineq meeqqani inuusuttunilu isumaqalersitsikkajummat upperisarsiorneq allanit immikkoortitaasoq inuunermilu atukkanut allanut taamaalilluni attuumassuteqannngitsut isigineqalersarluni. Taamaattumik ilinniartitsinermi periartaatsinik atuinerit ilinniartitsisup ammasuuneranik aallaaveqartariaqarput. Ilinniartitsisoq sapiissuseqartariaqarpoq ”pinnguaqataanissaminut” atuartullu aallaaviannik tigusisariaqarpoq, aallavillu tamanna tunngavigalugu atuartut suleqqinnissaannik kaammattuilluni.

Taamaattumik ilinniartitsinermi periartaatsit tunngaveqartariaqarput atuartut qinaasineranniit suliamik itisilerilluni misissuinissamut. Atuartut allat qanoq iliornermikkut pineqartumut itinerusutigut paasinninniarsimanerannik, taamaaliornermikkullu inuttut inuunermut isummersimane-rannik isiginnilersimanerannillu takutinneqartariaqarput. Atuartut qinuneq apeqqutigippassuk apeqqutaat itinerusut isigisariaqarpoq, ataatarpoornermik ilinniartiinnarnagit. Akerlianik perusutaqarnerput qinnuteqarnerpullu aallaavigineqarpata, atuartut qanoq ilinikkut qinunermi oqaatsinik atuisarnitsinnik unamminartumik eqqarsaateqaqqinnissaminnut periarfissinneqassapput. Taamaaliornikkut qinnutit assigiinngitsorpassuartigut ersertarnerisa eqqartornissaat ammaaffigineqassapput, soorlu ikioqqulluni suaartarnermi, aniguisitaanermi, qujanermi, il.il.. Taamaaliorne-rup ilinniartitsisoq periarfississavaa, qinnutip oqaasertaasa inuunermik nassuiaanermik aammalu imminut allanillu paasinninnermik imaqarnerannik takussutissiorsinnaanissaanut. Akullerni angajullernilu alloriarfinni paasinnissimaneq taamaattoq upperisat assigiinngitsut qinnutaannik piviusunik ilaqartinneqarsinnaavoq upperisat taakkua Guutigisaanik ilisarititsisunik, qinnutillu taakkua imarisaasa upperisap taassuma malittaasa Guutiminnut atassuteqarnerinik ersersitsisunik.

Ilikkagassatut pilersaarutit atornerqarnissaannut ilitsersuut

Ilikkagassatut pilersaarussiaq ammukaartunngorlugit sisamanut immikkoortiterlugu, ataani taku-neqarsinnaasutut, inississorneqarsimavoq

<i>Ilikkagassatut anguniagassat</i>	<i>Atuartitsinissamat siunnersuutit</i>	<i>Naliliinissamat siunnersuutit</i>	<i>Atortussatut siunnersuutit</i>
Imm. 1-imiit 5-imut		Imm. 1-imiit 5-imut	
Immikkoortumi uani atuartitsissutissami pinngitsoorani ilikkagassatut anguniagassat immikkoortunut tallimanut tulleriiaarneqarput: •Kristumiussutsimik ilinniarneq •Inuit upperisatoqaat •Upperisat inuunermillu isiginnittaatsit allat •Isumalioqqissaarneq ileqqorissaarneq •Eqqumiitsuliornerup iluani kusanartulerineq	Immikkoortumi uani atuartitsinermi suliaassaasinnaasunut, ingerlatsinernut periaatsinullu siunnersuutit nalunaarsorneqassapput, taakkualu ilikkagassatut anguniagassanut ataasiakkaanut ilikkagassatullu anguniagassanut immikkoortukkaartunut tunngatinneqassapput. Siunnersuutit ilikkagassatut anguniagassat anguniarlugit qanoq ingerlatsisoqarsin-naanerani assersuutaapput siunnersuutaannaallutillu.	Immikkoortumi uani naliliinissamat siunnersuutit, ammukaartumi siullermi ilikkagassatut anguniagassat eqqartorneqartut tunngavigalugit suliarisassat, allattorneqassapput. Siunnersuutit ilikkagassatut anguniagassanik tunngaveqarluni qanoq naliliisoqartarnissaanik assersuutaapput siunnersuutaannaallutillu.	Immikkoortumi uani ilinniartitsinermi atortussasinnaasunik siunnersuutiniq allattuisoqassaaq – tamatumani eqqarsaatigineqarput atortussat atuartunit atornerqarsinnaasut ilinniartitsisumillu atornerqarsinnaasutut siunnersuutit. Siunnersuutit atortussat sorliit sulinerneq atornerqarsinnaaneriniq assersuutaannaapput.

Ilikkagassatut anguniagassat

Ilikkagassatut anguniagassat, atuarfimmi atuartitsissutini atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat aamma atuartitsissutit siunertaat kiisalu ilikkagassatut anguniagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nassaassaapput. Ilikkagassatut anguniagassat taamaalillutik alloriarfiit atuartitsissutissallu siunertaattulli Naalakkersuisunit aalajangersagaapput, taamaattuunermikkullu pinngitsoorani, nunalu tamakkerlugu, atuartitsinerup imarisasaanik assigiissaarissutaallutik.

Ilikkagassatut anguniagassat atuartitsinermi imarititassanut toqqartuinnermi aallaaviussapput, taakkuuppullu atuartut atuartinneqarnerminni pissarsisarneriniq naliliisarnissamat tunngaviusus-sat.

Ilikkagassatut anguniagassat alloriarfinni ataasiakkaani naammassinninnermi, piginnaasassat killiffissaattut, nalunaarsorneqarsimapput oqaasertalorneqarnerminnilu oqaaseqatigiit siulliit naggataattut oqaasertalerneqarsimallutik: “*Angajullit atuarfianni atuartitaareernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut ...*”

Alloriarfinni pingasuusuni tamani ilikkagassatut anguniagassat tallimanut immikkoortinneqarsimapput ukuuppullu:

- Kristumiussutsimik ilinniarneq
(angajullerni alloriarfimmi immikkoortortap taassuma ataaniipput: Biibilimik ilinnarineq, Kristumiussutisip oqaluttuarisaanera ullutsinnilu kristumiut inuunermik paasinnittaasiat oqaluttuarisaanerallu)
- Inuit upperisatoqaat
- Upperisat inuunermillu isiginnittaatsit allat
- Isumalioqqissaarneq ileqqorissaarneq
- Eqqumiitsuliornerup iluani kusanartulerineq

Ilikkagassatut anguniagassat oqaasertalersorneqarnerini anguniarneqarpoq ilisimasanik, paasisi-masanik pikkorissusermillu nukarliit aloriarfianniit angajulliit alloriarfiannut ajornarsiartuaartitsi-nissaq, tamannalu kinguliini paasiuminarsarlugu takussutissiami takuneqarsinnaavoq. Alloriar-finni ataasiakkaani ilikkagassatut anguniagassat immikkoortortakkaarneqarnerat taamaallaat ilinniartitsisumut takussutissiatut isigineqassaaq, atuartitsinermili immikkoortortat assigiinngitsut tamakkua atuartitsissutigineqartut ataasiakkaat malunniunnerattut sapinngisaq naapertorlugu saqqummiussorniarneqassallutik. Taamaattumik ilikkartitsiniarnermi immikkoortortat ataqati-giinngitsutut isigineqassanngillat. Atuartitsinermi imarititassat immikkoortortanit assigiinngitsu-nit pissarsiat sapinngisaq naapertorlugu ataatsimoortillugit ilanngussorneqassapput.

Assersuutitut taaneqarsinnaavoq ilinniartitsinermik ingerlatsineq qulequtalik: upperisaq pil-lugu nuannaarsaqatigiittarnerit. Tassani ilinniartitsisut ilinniartitsinermik ingerlatsinerminni atuartitsissutissap immikkoortuinit tamaneersunit paasissutissanik ilinniartitsissutissanillu ilisari-titsineq suliassaraat.

Atuartitsissutissanut ilitsersuutitut maannamut atuuttunut naleqqiullugu upperisalerinermi isumalioqqissaarnermilu atuartitsissutissaq siunertamigut atuartitsissutissatullu imarisamigut annertooujussuartut isikkoqarsinnaavoq. Taamaattoqanngilarli, atuartitsinerulli siunertarisaa allaatigineqarnermigut immikkuualutsiterneqarneruinnarpoq, minnerunngitsumillu taamaappoq atuartut atuartinneqarnerminni pissarsiarisartagaannik naliliisarnissamut allaatiginneq.

Ilikkagassatut anguniagassat ataatsimoorlutik nalunaarpaat, atuartut namminneq inuttut aki-sussaassuseqarlutik inoqatiminnut pinngortitamullu isummertarnissaannik kissaatigisaqarneq, atuartut inuunermi apeqqutinik assigiinngitsunik upperisani inuunermillu paasinnittaatsini assi-giinngitsuni pilersartuni naapitsinermikkut saqqummiussuisarnerisigut. Oqaatigilluaannarlugu pineqartoq tassaavoq piunermik paasinninnissamut inuunermik paasissutissiinerup ilinniartitsine-rullu pingaaruteqartutut ilanngussorneqarnissaat paasisitsiniutigineqartariaqarput. Taamatut isi-ginnittaaseqarnikkut ilinniartitsisut upperisat inuunermillu isiginnittaatsit ataasiakkaat oqariar-tuutaat sumullu pineqarsinnaasumut tunngatillugit isummersuutaat ilisaritissinnaavaat.

Angajullernut alloriarfimmi, soorlu alloriarfinni siuliini marlunni aamma taamaattoq, ilikkagas-satut anguniagassat immikkoortumi kristumiussutsimik ilinniarnermi marluinngorlugit immik-koortinneqarput. Oqaluttuarisaaneq inuiaqatigiilerinerlu aallaavigalugit kristumiussutsip saq-qummertarneri itinerusumik sammineqarput.

Testamentitaami Testamentitoqqamilu allakkianik nalunngisaqarnissaq alloriarfinnut siuller-nut marlunnut naleqqiullugu annertusarneqarpoq. Taamaaliornikkut allakkiortaatsinik assigiinn-gitsunik ilisimasaqarneq atuartullu allakkiat atuuffiinik imarisaannillu namminneerlutik isumer-sorsinnaanerit malunnaatilimmik annertusarneqarpoq. Assilissanik ilagiit kristumiut piffissani assigiinngitsuni qangamiit ullumikkumut aqqusaartarsimasaanneersunik sammisaqarneq matu-muuna annertusitinneqarpoq, assilissanik saqqummeeriaatsit allat ilanngunneqarlutik, soorlu assiliivimmik assilisanik nutaaliorluni eqqumiitsulianik, videonik nipilersortunik assilissanillu uumassusilinnik allanik imaqartunik. Taakkua aqqissuussaanagerusumik maannakkut misissorne-qarnerusariaqarput. Oqartoqarsinnaavoq, atuartut misissuinerat taamaaliornikkut sukannerneru-lerlunilu annertusineqartoq.

Inuiaqatigiinni kalaallini nalinginnaatitarsimasanik ileqqortaartorsimanermut kristumiussutsip sunniutai oqaluttuarisaanerme pisunik pingaaruteqarsimasunik aalajangersimasunik ersersitsiniu-teqarnikkut atuartunut saqqummiussorneqartassapput, taamaaliornikkut pissutsit lutherikkuusu-mik kristumiussutsip Kalaallit Nunaannut eqqunneqarsimaneranut tunngaviusut atuartunit malu-giniarneqarsinnaalissammata. Matumani aamma kristumiussutsip nunatsinnut eqqunneqarnerani kingusinnerusukkullu ajoqersuiartortitaanerup oqaluttuarisaanerani kultuurikkut aporaannerit ersersinniarneqassapput. Atuartut akulliit alloriarfianni assigiinngissutsit tipisiulaariigaat aalla-avigalugit, ilagiit lutherikkuusut, namminersorlutik upperisarsioqatigiit ilagiillu katuullit akornan-ni pissutsit misissorneqarnerisa ingerlateqqinneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

Kristumiussuttip inunnut ataasiakkaanut pingaaruteqarnera sammineqassaaq, kristumiussuttip inuttut tunngaviumik atugassarititaasunik isummersuutaasa oqaloqatigiissutiginerisigut. Taamatut oqaloqatigiissuteqarnermi isummat ileqqorissaarnermut tunngassuteqartut ilaatinneqartassapput, taamaaliornikkut atuartut nammineerlutik inuuneq pillugu apeqqusersuutaat oqaloqatigiinnermi eqqartukkanut sinaakkusersuutaasinnaalissammata. Alloriarfinnut siullernut marlunnut naleqqiullugu atuartut annertunerusumik nammineerlutik inuunermi ileqqorissaarnikkut male-ruagassanik saqqummiussuisarnissaat naatsorsuutigineqartassaaq, soorlu inuunerup pitsaasup suussusersiniarneqarnerani najoqqutarineqarsinnaasunik, kiisalu isumalioqqissaarnerup oqalutuarisaanerani taaguutit pingaarnert aammalu sammivinnik pingaarnernik misissuinerit ilanngulugit. Alloriarfimmi biibilimi allakkianik suliaqarneq itinerusumik ingerlanneqassaaq, taamaaliornikkut biibilimi allagaasioriaatsit aalajangerniarneqarsinnaassammata kristumiussutsimilu immikkoortiternerit annertunerusut atuartunut tamakkiisuunngikkaluartumik erseqqissisinnearsinnaammata. Taamatuttaaq aamma allakkiat atuuffii imarisaallu nammineernerullutik isummer-sorfigisinnaassagaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Qulequtarisanut ataasiakkaanut tulluuttuugaangat, biibilimi oqaluttuat, kalaallit oqaluttuat oqalualaaivilu aammalu upperisat allat oqaluttuartaat, ingerlaqatigiissillugit saqqummiussorneqartassapput, pinngortitsinerimut, inuunermut inunnillu isiginnittaatsit assigiissutaat assigiinngisutaallu atuartunit ilisariortorneqarsinnaallutillu immikkoortinneqarsinnaassammata. Alloriarfimmi tassani atuartut katersugaasivinnut oqaluffinnullu pulaartinnerisigut aammalu internet-ip atorneratigut namminersortillugit upperisani assigiinngitsuni atortunik (upperisami pissusilersortarnermi naalagiaqatigiittarnermilu atortorineqartartunik) paasisimasaqalersinniarneqarsinnaapput.

Angajullerni isumalioqqissaarnermik atuartitsinermi alloriarfinni siullerni marlunni paasisimalersimasat ineriartorteqqinneqassapput. Tamatuma saniatigut pingaartumik oqaatsinik atuartitsissutit suleqatiginerisigut oqaatsit atorneqarsinnaanermikkut periarfissarpassuarititaat, soorlu isiginnaartitsinerit, allaaserisaqarluni, oqalulluni, oqaaseqarani nipilersornikkulluunniit saqqummiussinerit, sammineqarsinnaapput. Najukkami, Kalaallit Nunaanni nunarsuarmilu inuit 6 milliardit akornanni akisussaassuseqartumik inooqataanissamat tunngavissatut, atuartut ileqqorissaarnissamik tunngaveqarnissap ileqqorissaartumillu pissusilersuuteqarnissap assigiinngisutaannik erseqqissumik paasitinneqassapput.

Angajullerni kusanartulerinermik atuartitsinermi atuartut, sapernanngippat qulequttatut immikkoortortanit allanit sunnerneqarnertik taputartuullugu, namminneq qulequttanik toqqartuinnermikkut upperisaqarnerup inuunermut akuuneranik namminneq paasinninnertik saqqummiut-tassavaat. Tamanna ”saqqummersitsinerinik ammaanertigut”, Power-Point atorlugu saqqummiussinertigut, isiginnaartitsisarnertigut nipilersornikkulluunniit ingerlanneqarsinnaavoq. Takornartaanngilaq atuarfiit imaluunniit atuaqatigiit atuartut eqqumiitsuliaannik internet-ikkoortitsillutik saqqummiisarnerat, taamaaliornermikkut allanit taamatut suliaqartunit isummersorneqarlutillu isummersuiffigineqassapput tamarmik iluaqutiginnaasaannik.

Atuartsinissamat siunnersuutit

Atuartsinissamat siunnersuutini, atuartsinermi periusaasinnaasut assigiinngitsut aamma suliarineqarsinnaasut ilaatigullu atuartsinerup naammassillugu ingerlanneqarsinnaaneranik siunnersuutaasut, allaaserineqarsimapput, siunnersuutillu tamakku ilikkagassatut anguniagassat anguniarneqarnerini sulinermi atorneqarsinnaapput.

Ilikkagassatut anguniagassat atuartsinissamullu siunnersuutit tamatigut illugiissitaanngillat. Ilikkagassatut anguniagassat ilaannut atuartsinissamat siunnersuutit arlaqarput, atuartsinissamullu siunnersuutit allat ilikkagassatut anguniagassanut arlaqartunut tunngatinneqarlutik. Atuartsinissamat siunnersuutaasut tamakkiisuunngillat, paasisariaqarlutilli atuartsinerup qanoq aq-qissorneqarsinnaaneranik assersuutitut isumassarsiorfiusinnaasutullu.

Siuliani oqaatigineqareersutut ilikkagassatut anguniagassani nalunaarsorneqarpoq atuartut allo-riarfinnik naammassinninnerminni ilisimasassanik pikkoriffinnillu sorlernik pissarsiaqareersimannissaat. Atuartitsinissamut siunnersuutit tamakkiisuungikkaluartumik, alloriarfinnut ataasiakkaanut atuartullu ukiuinut naleqqussarniarlugit immikkoortiterniarneqarsimapput.

Taamaattumik pisariaqarsinnaavoq atuarfiup ilinniartitsisullu ataasiakkaat atuartitsinerminni ilikkagassatut anguniagassat anguniakkanut minnernut namminneq aggulullugit iluarsartuussisarsinnaanissaat, atuartullu ukiuinut pisariaqartitaannullu naapertuuttunik namminneerlutik atuartitsinerup ingerlanneqarnissaanik aqqissuussisarnissaat. Erseqqissarneqassaaq siunnersuutit missingersersuutaannaammata, taamaattumillu ilinniartitsisup nammineerluinnarluni, misilittakani naliliininilu tunngavigalugit, suleriaasissatut siunnersuutigineqartut tigusiffigisinnaassavai, naleqqussarlugit ilaartorlugilluunniit suleriaatsinilluunniit allarluinnarnik taarsersinnaallugit.

Naliliinissamut siunnersuutit

Aamma naliliinissamut siunnersuutaasuni ilikkagassatut anguniagassamut ataatsimut naliliinissamut arlaqartunik siunnersuuteqarsinnaavoq, ilaatigullu naliliinissamut siunnersuut ataaseq arlaqartunik ilikkagassatut anguniagassartaqarsinnaalluni.

Naliliinissamut siunnersuutit tamanut atuuttutut ilusilerneqarsimasinnaapput imaluunniit atuartitsinissamut siunnersuummut ataatsimut arlaqartunulluunniit tunngatinneqarsinnaallutik. Tamatigulli ilikkagassatut anguniagassanut attuumassuteqarput.

Naliliinissamut siunnersuutit, atuartitsinissamut siunnersuutitulli, missingersersuutaannaapput isumassarsiorfigineqarsinnaallutillu.

Naliliinissamik siunnersuusiata ilaat ilinniartitsisup sunik alaatsinaataqarnissaanik taakkartuinerinnaapput ilaalli annertunerusumik atuartut qanoq iliuseqartarnermikkut apeqqutinilluunniit akissuteqartarnermikkut il.il., peqataanissaannik piunasaqaatitaqarlutik.

Atortussatut siunnersuutit

Atuartitsinermi atortussatut siunnersuutit nalunaarsorneqarsimasut ilinniartitsisumut atuartunullu siunnersuutaapput.

Kalaallit Nunaanni saqqummersinneqarsimasut pisariaqartit tamarmik ilanngunniarneqarsimapput. Tamatumunnga ilanngullugu erseqqissarneqassaaq, atortussat toqqartorneqarnerini saqqummersitat ataasiakkaat sanilliusuullugit nalilersorneqarsimannngimmata. Atortussatut nalunaarsorneqarsimasut taamaalillutik atortussanut atorneqarsinnaasutut nalilerneqarsimasunut assersuutaapput, taamatullu nalunaarsuisimaneq saqqummersitap saqqummersitanut allanut naleqqiullugu pitsaaneruneranik naliliinerunnigilaq.

Taamaattumik atortussatut nalunaarsorneqarsimasut tamakkiisutut isigineqassanngillat tamannalu tunngavigalugu atuarfiit ilinniartitsisullu ataasiakkaat kajumissaarneqarput ingerlaavartumik nammineerlutik atortussanik ujarlertaqqullugit, taamaaliormikkut atuarfiup atuartitsisuummut atortussaatai nutarterneqartuaannaqqullugit.

Alloriarfinni pingasuni tamani upperisalerinermi isumalioqqissaarnermilu ilikkagassatut anguniagassat

Nukarliit atuarianni atuartitaareernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut	Akuliit atuarianni atuartitaareernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut	Angajullit atuarianni atuartitaareernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut
Kristumiussutsimik ilinniarneq		
<p><i>Biibilimik ilinniarneq</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biibilip imarisai pingaarnert Biibilimilu oqaluttuarineqartuni pingaarnerni inuttaasut pingaartumik Testamentitoqqamiit ilisimasaqarfigissaagaat • biibilimi assiliartat ilisarnaataatillu tunngaviusut ilaat ilisimassagaat <p><i>Ullutsinni kristumitut inuunermik paasinnittasiat oqaluttuarisaanerallu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • oqaluffiit iluisa inissitsiterneqarneri atuuffiilu tussiuatillu pingaarnert ilaat ilisimassagaat • Ilagiinni nalliuttut, ileqqut, malittarisassat, ilisarnaatit aamma nipilersornerit pingaarnert oqaluffinni atorneqartartut ilisimassagaat • Ilagii kristumiut allat ileqqui ilisarnaataallu paasisimasaqarfigitsiassagaat • kristumiussutsip inummut inuunermullu isiginnittaasia paasisaqarfigiartulissagaat 	<p><i>Biibilimik ilinniarneq</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Testamentitaami biibilimilu oqaluttuat allat ilisimasaqarfiginerussagaat • Biibilip ullumimut inunnet inuiaqatigiinnullu pingaarutaa sunniutaalu ilisimasaqarfigissagaat • kristumiut ilisarnaataat assiliaataalu ilisimasaqarfigissagaat <p><i>Kristumiussutsip oqaluttuarisaanera sunniuteqarneralu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kristumiussutsip oqaluttuarisaanera 1721 tikillugu, tassunga ilanngullugu Kalaallit Nunaannut eqqukkiarorneqarnera, ilisimasaqarfigissagaat • naaggaartuussutsip katuulliussutsillu assigiinngissusiat paasisaqarfigiartulissagaat <p><i>Ullutsinni kristumiut inuunermik paasinnittaasiat oqaluttuarisaanerallu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kristumiut upperisamut inuunermullu isiginnittaasit pingaarnersiorlugit, pingaartumik immikkut lutherikkuussutsip tunngavimmigut isiginnittaasia, ilisimasaqarfigissagaat 	<p><i>Biibilimik ilinniarneq</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biibilimi allaaserineqartut sammi-vii assigiinngitsut allaaserineqartullu qiterisaat taakkulu nassuiaatiginiagaat ilisimasaqarfigissagaat <p><i>Kristumiussutsip oqaluttuarisaanerat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ullutsinnut kristumiussutsip oqaluttuarisaanerani pisimasut pingaarnert ilisimassagaat • ilageeqaqaalernermit ullutsinnut kristumiussuseq pillugu akerleriisutaasartut ilisimasaqarfigissagaat <p><i>Ullutsinni kristumiut inuunermik paasinnittaasiat oqaluttuarisaanerallu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • biibilimi isiginnittaaseq, ileqqunik paasinnittaaseq aamma oqaluffitsigut aaqqissuussineq kiisalu inummut inuunermullu isiginnittaasit sorliit assigiinngissutsimut tunuliaqutaasut aallaavigalugit kristumiut upperisami sammiviit assigiinngitsut paasisimasaqarfigissagaat
Inuit upperisatoqaat		
<ul style="list-style-type: none"> • kalaallit oqaluttuatoqaataat taakunungalu titartakkat tunngasut ilisimassagaat • kalaallit oqaluttuatoqaataanni inummut inuunermullu isiginnittaasit paasisaqarfigiartulissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Inuit oqaluttuatoqaataat inummut inuunermullu isiginnittaasiannut kiisalu silarsuarmut paasinnittaasiannut ilisimasani paasititsiniutaasut paasisimasaqarfigitsiarnerussagaat • Inuit malittarisassa, allerutaat ilisarnaataallu ilisimasaqarfigissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • kinaassutsiminnut, imminut naleqassutsiminnut anersaakkullu ineriartornerminnut Inuit upperisatoqaat kulturalu ilanngullugit nalilersinnaassagaat atorsinnaassagaallu

Nukarliit atuarfianni atuartitaa-reernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut	Akuliit atuarfianni atuartitaareer-nerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut	Angajullit atuarfianni atuartitaa-reernerminni naatsorsuutigineqarpoq atuartut
Upperisat inuunermillu isiginnittaatsit allat		
<ul style="list-style-type: none"> • upperisani allani pinngortitsineq pillugu oqaluttuaat ilisarnaataallu ilisimasaqarfigissagaat • upperisani allani inummut inuunermullu isiginnittaatsit kiisalu inuunermik paasinnittaatsit allat paasisaqarfigiartulissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • pinngortitamut upperisaqarnernut assigiinngitsunut oqaluttuatoqqat, oqalualaat, ileqqut kiisalu inummut inuunermullu isiginnittaatsit ilisimasaqarfigissagaat • juutiussutsip islamiussutsillu inummut inuunermullu isiginnittaatsit upperisamik nassuerutiginninertigut ilinniarnertigullu, upperisarsiornermi nalliuttorsiornerigut, ileqqutigut oqaatsinik ilisarnaatigut ersersinneqarneri ilisimasaqarfigissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • hinduiussutsip, buddhasiornerup islamiunerullu pingaartumik inummut inuunermullu isiginnittaatsit kristumiunermut sanilliullugu ataatsimut isigalugit paasisimasaqarfigitsiassagaat • upperisat inuunermullu isiginnittaatsit immikkuullaarissusiat misissuinerit sanilliussisut atorlugit naammaginatarmik paasisimasaqalaatsiassasut • upperisarsiornerit nutaat takkus-suuttut taakkulu ullutsinni inuunermi paasinnittaatsimut pingaarutaat ilisimasaqarfigitsiassagaat
Isumalioqqissaarneq ileqqorissaarnerlu		
<ul style="list-style-type: none"> • ulluinnarni inuunermut apeqqutit oqaloqatigiissutiginerini isumalioqqissaarnermi eqqarsaatersornermik ilisimasaqalissasut • inuunerup ataqatigiinnera pillugu inuit qaqutigulluunniit paasiniaajuarnerat nassuiaatissarsiortuarnerallu ilisimasaqarfigilaassagaat • ajunngitsut ajortullu immikkoortissinnaanerit ineriartorteqqissimasagaat • "uanga" aamma "illit", immineq allallu kissaataasa pisariaqartitaasalu assigiinnerinut ilisimaarinninnerit ineriartortissimassagaat • "pinngortitamut" pillugit paasinninneq ataqqinninnerlu ineriartorteqqissimassagaat • asanninnermik, toqqissisimanermik tatiginninnermillu tunniussisinnaaneq tiguisinnaanerlu ineriartorteqqissimassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • isumalioqqissaarnermi isummat ilisimatuussutsikkullu inummik inuunermullu isiginnittaatsit assigiinngitsut, soorlu inuunermi ersertartut, ilisimasaqarfigissagaat • silaqassutsimi oqaluttuatoqqanilu oqaatsit atorneri misilittagarfigalugillu paasisimasaqarfigitsiassagaat • ajunngitsut ajortullu immikkoortissinnaanerit ineriartorteqqissimasagaat • ileqqorissaarnermut paasinnittaatsimik ataatsimullu ileqqorissaarnerup immikkortissinnaanissaat ineriartortissimassagaat • najugarisaq, nunagisaq nunarsuarlu tamaat isigalugu akisussaassutsip ilisimaarinissaa ineriartorteqqissimassagaat • namminersuutigalugu isummorsinnaassusertik ineriartorteqqissimassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • isumalioqqissaarnermik, tarnip pissusiinik ilisimasalittut pinngortitamullu ilisimatusarnermik isumaliutersuutit inuunermut tunngasut inuunermillu paasinnittaatsit nutaasut pingaernerusullu ilisimassagaat • isummaminnik allallu isumaannik illersuilluni assortuilluniluunniit tunngaveqarluartunik tunngavilersuisinnaassasut • pinngortitamut ilisimatusarnerup ineriartoreranut ileqqorissaartumik isumaliutersorsinnaassasut • inuit pisinnaatitaaffii taakkunungalu tunuliaquttat ilisimasaqarfigissagaat • inuunermut apeqqutinut pingaarutlinnut allat isiginnittaasaat isumaallu assortorlugit illersorlugilluunniit ileqqorissaartunik tunngavilersuisinnaassasut
Eqqumiitsuliornerup iluani kusanartulerineq		
<ul style="list-style-type: none"> • inuunermi upperisaqarnerup anner-tussusia assilialianik, takorluukkanik, nipilersornermik, isiginnaagassianik, pinnguaatinik allatullu kusanartulianik pilersitsiffiusumik sammisimassagaat paasisimasaqatsiarfigalugulu 	<ul style="list-style-type: none"> • upperisat inuunermullu isiginnittaatsit kusanartuliornermut pilersiffiusunullu pingaarutaat paasisimasaqarfigitsiassagaat • upperisaqarnerup anner-tussusia assilialianik, nipilersornermik, erinarsuutit, isiginnaagassianik takorluukkanillu pilersitsiffiusumik sammisimassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • upperisarsiornermi eqqumiitsulior-nikkut oqaatiginneriaatsit saqqummiunnertigut kusanassutsimut isiginneriaasertik sammisimassagaat ineriartorteqqillugulu

***Upperisalerinermi isumalioqqissaar-
nermilu ilikkagassatut pilersaarutit***

*****

*B: Ilikkagassatut anguniagassat aamma atuartitsinissamut,
naliliinissamut atortussatullu siunnersuutit*

Kristumiussutimik ilinniarneq	
Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit
<p><i>Biibilimik ilinniarneq</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • biibilimi allaaserineqartut sam-mivii assigiinngitsut allaaserineqartullu qiterisaat taakkulu nas-suaatiginiagaat ilisimasaqarf-gissagaat 	<p>Atuartut Biibilimi testamentitoqqamiit testamentitaamiillu allakkat ataasiakkaat illernar-tut ilaat, atuakkiornermi allaaserinneriaatsinik amerlasuunik takutitsisut, ilisimaarillua-lissavaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalaallit tussiutaanni tussiutit atorlugit takutinneqassaaq, qanoq biibilimi allatat aal-laavigalugit taallioortoqarsinnaanersoq. • Kalaallit ulluinnarni oqaasiini oqariartaatsinik assersuutinillu biibilimeersunik atorne-qartunik assersuusiortfigikkat. Assersuutit ullumikkut isumaat oqallisigisigit biibilimilu siullermeersumik atorneqarfii nassaaralugit. <ul style="list-style-type: none"> • Oqaatsinik atuartitsissutit suleqatigalugit akimuisumik atuartitsigit tassuunakkullu paasinarsarlugulu assersuutinik takutitsillutit, sooq inuit guutinut pissuserisanik uppe-risarsiornermilu eqqarsaatersuutinik allaaserisaqaraangamik allaaserinneriaatsit assi-giinngitsut atortarneraat. Allaaserisat tamakkua tassaasinnaapput biibilimi oqaluasaat, (upperneq pillugu toqutaasunik) oqaluttuat, oqaluussissutit (ass. qaqqami oqaluussis-sut), inatsisinik allatat (ass. Mosesip inatsisai, Inatsisit qulit), oqaluttuarisaanermik allatat, assersuutit, takussutissat, ajunngitsuliat, qinnutit naalagiaritsinermi najoqquta-rineqartut (ass. nerliiviliarneq). • Atuartut biibilip oqaasertaanik ilisimasaqalernissaat anguniarlugu qarasaasiaq atorlugu sulisinneqassapput Det danske Bibelselskab-ip 'adventurespil-ia': <i>På ekspedition i Bibelen</i> sammisillugu. Cd-rommi qarasaasiarlunniit pigingikkaanni, ilinniartitsisup atuagaa atorneqarsin-naavoq. Taassuma quppernerini 73-74-imiipput apeqqutit kupeerneqarsinnaasut Guu-tip Abaraamik angerfigeqatigiissutaata aalajangiiffigineqarneranut, Iisaap pilliutigine-qarneranut, Jaakumik Labanimillu oqaluttuamut, inunngoqqaartutut pisinnaatitaaffin-nut kiisalu Josefimik qatanngutaanillu oqaluttuanut tunngasut.

Kristumiussutimik ilinniarneq

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<p>Biibilimik ilinniarneq</p> <p><i>Fagip ilaani assigiinngitsuni nalinginnaasumik naliliineq:</i> Nalileeriaatsit atuartitsinertut atorluarneqarsinnaapput aammalu paarlattuanik atorneqarsinnaallutik. Naliliineq atuartup atuarnep ingerlanerani atuartitsissutigineqartunik paasinninneranik takussutissatut atorneqassappat, ilinniartitsisup eqqumaffigisariaqarpaa, atuartitsinermi anguniagaq assiliami / isiginnaagassiami / collage-milu atuartup paasinninnera takuneqarsinnaanersoq. Pingaaruteqarpoq kingorna atuartup suliaa, namminerlu suliaminut naliliinera pillugu oqaloqatigissallugu. Atuartut suliaminnut, titartakkaminnut, naammassisaminnut, il.il., portfolio-liorlik, atuarnermi sinnerani atugassaminnik. Tassani atuartut namminneerlutik ilikkagassatut anguniakkatik siuariartornertillu nalileeqataaffigisinnavaat. Atuartitsinertit sivisujaat imaluunniit atuarnep anglerlarsimaffiullu oqaloqatigiinnerini naliliisoqartassaaq, tassanilu atuartut suliaminnik portfolio-minniittunik saqqummiillutillu oqaluttuarinnissapput. Atuartut pitsaasut pitsaannginnerusutullu isumaqarfigisaminnut qanoq tunngavilersuinersut maluginiarneqassaaq.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuartut eqimattakkaarlutik Biibilimi allaaserisaqariaatsit assigiinngitsut oqallisigilisigit, allaaserisaqariaatsit taakkua ilisarnaataasa nassaarinissat siunertaralugu. Maluginiaruk atuartut allaaserisaqariaatsit assigiinngitsut qanoq imaqarnerinik paasisaqarsimanersut. • Naliliinermi ullumikkut pisunut assigusut ilanngunneqassapput. Maluginiaruk atuartut akertuunertik isumaqataanertilluunniit tunngavilersorsinnaaneraat aamma biibilimi ileqqorissaarnermut oqariartuutit allaqqasut isumassarsivigisinnaaneraat. 	<p><u>Ilinniartitsisup tunuliaqutit tunngavissatullu atorsinnaasai:</u> Ger Halbäck o.a.: <i>Gads Bibelleksikon</i>, 1998. Carsten Høgh: <i>Eventyrleksion</i>, Rosinante 2004.</p> <p><u>Testamentitoqag:</u> Per Bilde: <i>En religion bliver til: en undersøgelse af kristendommens forudsætninger og tilblivelse indtil år 110</i>, 2. udgave 2003, forlaget Anis. Mogens Müller og John Strange: <i>Det gamle Testamente i jødedom og kristendom</i>. Institut for Bibelsk Eksegese, Københavns Universitet 1993. Niels Hyldahl: <i>Den ældste kristendomshistorie</i>, Museum Tusulanum 1993. Niels Peter Lemcke: <i>Det gamle Israel: det israelitiske samfund fra sammenbruddet af bronzealderkulturen til hellenistisk tid</i>. Forlaget Anis 2. udg. 1995.</p> <p><u>Testamentitaag:</u> Birgitte Graakjær Hjort: <i>Det nye Testamente om verden: om politiske, religiøse og filosofiske forhold på Det nye Testaments Tid</i>, Århus Universitets forlag 2003. Svend Lindhardt/Bente Lund: <i>Da Gud slog i bordet</i>, Gyldendal undervisning 1998, ISBN 87-00-31454-4. Per Jensen / Henrik Mossin: <i>I sprogets spejl</i>, Systime 1996; ISBN: 87 7783 701 0. Asger Sørensen: <i>Om kristendommen</i>; Gyldendal undervisning 1995; ISBN: 87-00-13488-0. Svend Bjerg: <i>Den kristne grundfortælling</i>, Aros 1981.</p>

Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="555 197 1404 282">• Kalaallisut tussiutinit tussiaritsi taamaalereerussilu atuartut imaa, oqaasertai, taallaa upperisarsionertaalu pillugit eqqartueqatigikkat. Tussiutit aaliangersimasumik sammisallit soorlu ullaarsiutit, unnussiutit imaluunniit juullisiutit toqqakkit. <li data-bbox="555 367 1404 474">• Upperisarsiornerit assigiinngitsut kristumiuussusermik aallaaveqartut, pingaartumillu Kalaallit Nunaanni atorneqartut, misissorneqassapput. Kingorna upperisat assigiinngitsut sinniisaat pulaarneqassapput, atuartut pulaannginnerminni apeqqutit akissutisarserusutatik allattoereersimassavaat.

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Naliliinermi oqaatsit atorpeqartut imaalu, allanneri erinaalu sanilliunneqarsinnaapput imaluunniit eqqumiitsuliaralugit sulisoqarsinnaavoq - soorlu tusiutip imarisaata ilaa assilianggorlugu qalipallugu imaluunniit atuartut namminneq nutaamik tussiusiorsinnaapput namminneq oqaatsitik atorlugit uppe- risakkut takorluukkaminnik takutitsisumik. • Pulaareernerup kingorna atuartut peqatigalugit naliliisoqassaaq paasiumasatik akissutissarsisimaneraat aammalu apersueriaasertik oqaasertalersuinertilu iluamik paasineqarsimanersut. 	<p>John Piper. <i>The Passion of Christ. 50 grunde til at Jesus måtte dø.</i> Forlaget Scandinavia 2004.</p> <p><u>Religionsmødet:</u> Henning Nørhøj: <i>Mødet mellem religionerne;</i> Religionspædagogisk Center 1995; ISBN 87 7495 008 8</p> <p>Steen Skovsgaard: <i>Hvad kan du tilbyde mig som muslim, præst?</i> Forlaget Unitas 2004.</p> <p>Steen Skovsgaard (red.): <i>Kristendom og islam: en mosaik fra Stiftsudvalget vedrørende Islam/ Kristendom i Århus Stift.</i> Forlaget Skovgaard 1999.</p> <p>Hans Jørgen Frederiksen: <i>Den katolske kirke i kunstens spejl,</i> Systime 2001.</p> <p>Safet Bektovic: <i>Kultur møder og religion,</i> Forlag Museum Tusulanum 2004. Inuusuttunik assigiinngitsunik nagguilinnik Københavnip eqqaamiuinik apersuinerit qulit. Inuusuttut kristumiutut muslimitullu tunuliaqutallit kinaassutsiminnik pilersitsiartortarnerannik sanilliussineq.</p> <p><i>Abrahams børn.</i> Danmarks Kirkelige Mediecenter 2004.</p> <p>Lars-Henrik Schmidt o.a.: <i>Kristendoms-kundskab Livsophlysning</i> Gyldendal 2002.</p> <p>Bo Lundgaard & Søren Østergaard (red.): <i>Teenagere & tro II - et studie i danske teenagers tro og værdier.</i> Forlaget Youth Resources, København 2004.</p> <p>Den grønlandske Bibel, Biibili; DDB 2000.</p> <p>Tussiaatit, Ministeriet for Grønland, 1977.</p> <p>www.skole-kirke.dk www.religion.dk www.folkekirken.dk</p> <p>Ukunani atuarfinit/uppeqatigiinnit assigiinngitsunit atuartitsinermut assersuutunik nassaartoqarsinnaavoq qallunaallu ukiuni akullerni upperisaannik misissuisoqarsinnaalluni.</p>

Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<p><i>Kristumiussutsip oqaluttuarisaanera</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ullutsinni kristumiussutsip oqaluttuarisaanerani pisimasut pingaarnerit ilisimassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut apeqqutit makku paasiniarnerini oqaluttuutikkiit suleqatigikkillu: <ul style="list-style-type: none"> - Ilagiit kritumiut siulliit juutit kristumiut aamma kristumiunngulersut allat akornanni pissutsit qanoq isigaat? - Paulusi qanoq ililluni grækerit kristumiut Guutiannik upperisaqalersippai? - Ilagiit nunani kangillerniittut qanganisalerisut (ortodokse-usut) aammalu nunani kil-lerniittut/ katuulusut avissaartuummata qanoq pisoqarpa? - Martin Lutherip skolastikkerit 1200-kunniit 1500-kunneersut qanoq isigai? Lutherip Erasmusillu akornanni isumaqatigiinnginneq sumut tunngava? - Kalaallit Nunaanni 1700-kunniit 1900-kkut tikillugit qatanngutiginniit ajoqersuiar-tortitsinerat aammalu qatanngutiginniit ullumikkut, soorlu Tanzaniami, ajoqersuiar-tortitsinerat sutigut assigiinngissuteqarlunilu assigiissuteqarpa?

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<p><i>Kristumiussutsip oqaluttuarisaanera</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuartut titarsissapput piffissap ingerlanerani takutitsisumik, taassumalu qullaata-tungaani ineriartorneq titartassavaat (allallugulu) silarsuup oqaluttuarisaanera itsaq kristumiut siullerniit, Nunat Kangilliit Killiillu avissaartuunnerat, Iluarsaaqqinneq il.il. takussutisillugit, ataata-tunganilu Ilagiit kalaallit aammalu upperisamik ajoqersuiartortitsinerullu oqaluttuassartai titartarneqassapput (allaaserineqarlutillu). Atuartut eqimatani sulisinnaapput, taamaasillutik tamarmik oqaluttuarisaanermi piffissaq aaliangersimasoq itisilerlugu suliarissallugu. Atuartut namminneq aalajangiisikkat paasisutissat sumi ujarusunnerlugit, soorlu atuakkani, internettikkut il.il. 	<p><u>Atuartunut (qallunaatuut):</u> Niels Andersson o. a.: <i>Den kristne tydning</i>, Religionspæd. Center 1999. Eberhard Harbsmeier o. a.: <i>Katekismus</i>, Anis 2001. <i>Mysteriet om-serien</i> (Gyldendal) Det kunne fx være Klaus Aars-leff: <i>Mirakler og åbenbaringer</i>, 2002. Cd-rom. <i>På ekspedition i Bibelen</i>. Det danske Bibelinstitut 2000. Ilinniartitsisumut ilitsersuutitaqarpoq/atuartitsinermut quppersagaqarpoq John Rydahlimit allanneqarsimasunik. Robert Kirkwood (Jens Jørgen Nygaardimit nutsigaq suliarreqqitarlu): <i>Jesus en nar fra gamle dage?</i>, Gyldendal 1990. Peter Madsens tegneserie: <i>Menneskesønnen</i>, Det danske Bibelselskab 1999. Diasserie til <i>Menneskesønnen</i>. Det danske Bibelselskab 2001 John Rydahl: <i>Undervisningshåndbog til Menneskesønnen</i>. Det Danske Bibelselskab 2002.</p> <p><u>Filmit/videot/dvd-t:</u> <i>Jesus Christ Superstar</i>. Universal 1973. <i>Jesus de Montreal</i>; Gyldendal 1998 Qallunaatut aallaqqaasiissutitalik (franskit canadamiullu isiginnaagassiatut filmilaaat). Thomas Villum Jensen: <i>Ernst & Lyset</i>, Danmark 2003. Erik Flensted: <i>Johannes Møllehave – om kristendommen</i>, GAD 1999. Taylor Hackford: <i>Djævelens advokat</i> (WB 1997). J.W. Nielsen: <i>Lykkefanten</i> (DDF 1997 – atuartitsisutissartalik). <i>Abrahams børn</i>. Danmarks Kirkelige Mediecenter 2004. <i>12 unge om tro. Tror de nok?</i> – en dvd til debat om unge, tro og kirke. Danmarks Kirkelige Mediecenter 2004.</p> <p><u>Ilinniartitsisumut:</u> Jan Lindhardt: <i>Mellem Djævel og Gud - en bog om Martin Luther</i>, Gad 1998, 4. oplag 2004. Flemming Stentoft m.fl.: <i>Tema: tro til tiden</i>. Kirkefondet 2004. Hans Jørgen Thomsen: <i>Johannes Sløk</i>. Forlaget Modtryk 2004. Kirsten Bush Nielsen og Christina Grenholm: <i>Det virker alt den ånd: nordiske teologiske tolkninger</i>. Unitas 2004. John Shelby Spang: <i>En ny kristendom i en verden: hvorfor traditionel tro er ved at dø og hvordan en ny tro er ved at blive født</i>. Anis 2004. Lars Busck Sørensen: <i>Til Gud. Reflektioner over Gudsbegrebet</i>. Alfa 2004.</p>

Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • ilageeqaqaarnermiit ullutsinut kristumiussuseq pillugu akerleriissutaasartut ilisimasaqarfiggissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut apeqquutit makku pillugit oqaluttuutikkiit paasiniaallusilu suleqatigiillusi: <ul style="list-style-type: none"> - Suna/suut pissutaalluni/-tik qatannugitigiinniat Hans Egede-mit ernerinillu siuligut inuit kuisimasunngortinniarni iluatsitsineruppat? - Sooq siuligut inuit isumaqarsimappat, ajoqersuiartortitat taakkua tamarmik immikkut guutiminnik oqaluussissutiginnittut? Sooq kristumiussutsimik upperiaatsinit taakkunanga marlunnit pissarsiaqarpat?
Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<i>Ullutsinni kristumiutut inuunermik paasinnittaatsit oqaluttuarisaanerallu</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • biibilimi isiginnittaaseq, ileqqunik paasinnittaaseq aamma oqaluffitsigut aqqissuussineq kiisalu inummut inuunermullu isiginnittaatsit sorliit assigiinngisutsimut tunuliaqutaasut aallaavigalugit kristumiusut upperisami sammiviit assigiinngitsut paasisimasaqarfiggissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut suleqatigalugit apeqquut manna pillugu paasiniaagitsi: Upperisaq suua aamma ilisimasat suuppat? Atuartitsineq ingerlanneqarsinnaavoq, oqariartuutit taakkua arlaat sorleq naleqarnerpaajunersoq eqqartorlugu. Upperisaq ilisimasanit nalikinnerua? Oqaluttuarisaanermi guuteqarnermik uppernarsaatit tatigineqarsinnaappat? Guuteqarnermik uppernarsaatit suut nassaassaappat? Aammalu ”uppernarsaatit” ilaannik ullumikkut upperisaqarpugut? • Sooq soorlu Halloween, Santa Lucia, Kunngit pingasut aamma mitaarneq/anaalerivissiorneq nalliuttorsiuutigisarpagut? Sooq adventimi nigaliliamik, Herrnhut- imaluunniit juullip ulloriaanik peqartarpugut? Juullip inua upperaarput? Aamma suminggaanniit piva? Nammineq inuttut upperisaq upperisamut nalinginnaasumut/atuuttumut sanilliullugu qanoq ippa?

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
	<p><u>Video-t:</u> <i>Nonnebørn</i>. Cecilia Holbæk Trierimit filmiliaq. Danmark 1997. <i>Guds Børn</i>. Baagø aamma Klok-imit filmiliaq, Danmarkimi Jyllandip Kitaani 1800-kkut naalerneranni Indre Missionimi pisimasumik imalik (Danmark 2000) www.dfi.dk –mi atuartitsissutissartaqarpoq. <i>Mirakel</i> af Natasha Arthy, Danmark 2002.</p> <p>Atuakkatut oqallisissiatut: Tor Nørretranders: <i>At tro på at tro</i>. Gyldendal 2003.</p>
Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<p><i>Ullutsinni kristumiutut inuunermik paasinnittaatsit oqaluttuarisaanerallu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuartut misigisat misilittakkallu suut pigiliussimanerlugit sammilisigit. Hans Egedep, Rasmus Berthelsenip imaluunniit inuit allat kristumiussutsip oqaluttuarisaanerani pingaaruteqarsimasut ilisarnaataat atuartut allaaserilisigit/saqqummiullisigit. Maluginiaruk atuartut oqaluttuarisaanermi piffisap aaliangersimasup tassani inuit inoqatiminnut isiginnittaasiisa guutimillu paasinnittaasiisa pisimasui pingaarnerit paasisimaneraat. • Atuartut suut qularnaatsumik ilisimallugit nalunngisat suullu upperisat allattorlisigit. Allattarfissuarmi allassigit, suut inuunermi uuttuusersorneqarsinnaanersut, oqimaalutarneqarsinnaanersut uppersarneqarsinnaanersullu – suullu taamaallaat tati-giinarneqarsinnaanersut upperiinarneqarsinnaanersullu. Atuartut oqaaseqatigiinnik pingasunik ilisimasanik takutitsisunik aamma oqaaseqatigiinnik pingasunik upperisamik takutitsisunik taasaqarlik. • Suut guuteqarneranik uppersarnaammut piumasarineqarsinnaapat? Atuartut tunngavilersuinerat maluginiaruk. Qanoq 'nammineq' Guutertik pissuseqartippaat? Guuti soorlu avataaniit Silarsuarmut /Kosmos-imut tikiuppa? Imaluunniit Guuti inuit iluiniit-tuua? Qanoq isumaqarpiarpa Guuti assilillugu pinngortitaaneq? • Atuartut soorlu portfoliominni/logbogiminni allaaserissavaat upperisarsionerni assigiinngitsuni ajoqersuussutigineqartut suut ilisarnaataanersut. Atuartut namminneq uppernertik allaaserilis-suk. Kingorna klassimi suliareqqiisoqassaaq. Nalliuttorsuarni assigiinngitsuni suut ilisarnaataappat? 	<p><u>Ilinniartitsisumut atuakkat allat:</u> Johannes Nissen. <i>Ordet tog bolig iblandt os</i>. Møder for mission i Ny Testamente, Anis 1996. Troels Engberg-Pedersen (red.): <i>Den nye Paulus og hans betydning</i>. Gyldendal 2003. Poul Egede: <i>Efterretninger om Grønland uddragne af en journal fra 1721 til 1788</i>. Det Grønlandske Selskabs skrifter 1988. Stefan Katic (red.): <i>Bistandsfolk. De nye missionærer?</i> Mellemfølkeligt Samvirke 2000. Mads Lidegaard: <i>Hvad troede de på?: Religiøse tanker i oldtid og vikingetid</i>, Gyldendal 2004. Mads Lidegaard: <i>Kalaallit ajoqersugaalernerat</i> (Taaguutigeqqaagaa: Grønlændernes kristning) Atuakkiorfik 1993. Mads Lidegaard: <i>Naggeqatitta ajoqersugaalernerat</i> (Taaguutigeqqaagaa: Eskimoerne og kirken) Atuakkat marluk. Atuakkiorfik 1991-1993. Harald Nielsen (red.): <i>Mission og etik</i>. Dansk Missionsråd 2003 Harald Nielsen: <i>Tro møder tro</i>. Unitas 2002. Kathrine og Thorkild Kjærgaard: <i>Ny Herrnhut i Nuuk 1733-2003. Missionsstation, rævefarm, embedsbolig, museum og universitet</i>. Ilisimatusarfik 2003. Viggo Mortensen (red.): <i>Globalisering og mission</i>. Dansk Missionsråd 2002. Johannes Aagaard: <i>Sandheden i dialog</i>. Dialogcenteret 2001. Kenneth Vennerstrøm Mogensen: <i>Mission og kulturmode. De første år af missionsvirksomheden i Tranquebar og Grønland</i>. Syddansk Universitet 2001.</p> <p><u>Atuartut atorsinnaasaat (qallunaatoortut):</u> Cd, bog og diasserie fra Folkekirkens Mission 2003. <i>Ania og Adamo</i>. Madagasgarimi Malimilu ajoqersuiartortitsi-nermik imallit.</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
	<p><u>Video-t.</u> <i>På Herrens mark i Etiopien.</i> Ilitsersuisut Arne aamma Kamma Puggaard. DLM 2004.</p> <p><i>En missionærfamilie i Tanzania 2000.</i> Ilitsersuisoq Henri Kjørbo, Luthersk Missionsforlag 2000.</p> <p><i>Missionæren:</i> Ilitsersuisoq Ulrik Gutkin – Afrikami Pinsemissioni pillugu. DBC-Medier 2004.</p> <p><u>Atuartut atorsinnaasaat (qallunaatoortut):</u> Helle Krogh-Madsen: <i>Kristendom.</i> Gyldendal 2003.</p> <p>Bodil Busck Sørensen: <i>Ansgar og religionsmødet i Norden.</i> Alfa 2004.</p> <p>Jens Jørgen Nygaard: <i>Kors eller forfædregrav?</i> Baltasar 1996.</p> <p>Jens Jørgen Nygaard: <i>Det er fastelavn.</i> Nyt Nordisk Forlag 1989.</p> <p>Jens Jørgen Nygaard: <i>Død og begravelse.</i> Nyt Nordisk Forlag 1989.</p> <p>TV-mi aviisinilu ullutsinni oqallissutaasut atuartitsininnut tulluartitatit atortakkit.</p> <p><u>Atuartut atorsinnaasaat kalaallisoortut:</u> Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Atuagartaa 7/8 Kristumiussuseq.</i> Ilinnisiorfik 2001</p> <p>Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Ilinniartitsisup atuagaa 7/8 Kristumiussuseq.</i> Ilinnisiorfik 2001</p> <p>Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Atuartup atuagaa 7/8 Kristumiussuseq.</i> Ilinnisiorfik 2001</p> <p>Otto Sandgreen: <i>Nunatsinni oqaluffiit/ Grønlands kirker.</i> Otto Sandgreenip atuakkiorfia 1991</p> <p><i>Tumit / Bodil Kaalund pillugu oqaatsit assilissallu.</i> Atuakkiorfik 1999</p>

Inuit upperisatoqaat	
Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • kinaassutsiminnut imminnut naleqassutsiminnut anersaakkullu ineriartornerminnut Inuit upperisatoqaat kulturiallu ilanngullugit nalilersinnaassagaat atorsinnaassagaallu 	<ul style="list-style-type: none"> • Toornaarsuk oqaasipiluutinningsimavoq; oqaatsip atorneqaaqaarnerani isumaa sunarpiaasimanersoq misissorsiuk. Misissuinermi eskimuut upperisaanni anersaakkut upperisat allat ilanngunneqarsinnaapput. Atuartut assersuusiorlik, eskimuut upperisaanni suut ullumikkumut ataannarsimanersut. • Misissueriaatsit assigiinngitsut atorlugit qivittoq imaluunniit aliortugaq suutinneqarnerisut misissorsigit, soorlu taajuutitut qanoq paasineqarsinnaanersut, psykologi aalaa-vigalugu, upperisarsiornermik oqaluttuarisaaneq aallaavigalugu, tunngavilersueriaatsimik periuseq (ætiologisk) atorlugit. Eskimuut qanoq pinnngortitaq, tarneq, tarnip angalasarnera, sila, oqimaaqatigiinnerlu eqqarsaatigalugillu attuumassuteqarfigaat? • Ullumikkut qilaatersorneq/tivaneq qanoq atorpa? Tivasartumik/tivasinnaasumik ajornanngippat pulaartitsigitsi. Oqaloqatigisiuk, inuup taassuma tivasartup suna tivanermini pissarsiarisarneraa aamma sooq inuk taanna tivasarnersoq. Kiap misiliinissani merserinngilaa? Ullumikkut tivaneq inuiattut kultuuritta ileqquinik takutitsinerinnartut atornagu allatut atorneqarsinnaavaa? • Atuartitsissutip isumalioqqissaarnermut ileqqorissaanermullu tunngasortai atorlugit inunnut silarsuarmillu isiginneriaasiat isumaliutigineqassaaq. Eskimuut eqqarsartariaasianni pingaartitat suut Kalaallit Nunaanni ullumikkut atorsinnaavagut? • Kalaallisut atuartitsineq peqatigalugu storylinemik ingerlatsigitsi, siulitta inuit pinnngortitsinermik oqaluttuaasa assigiinngitsut sanilliunniarnerannik siunnerfeqartumik, tassani ilanngunneqassapput ileqqulersuutaat, oqallisigissallugit paqumigisaat ilisarnaatigititaallu. Suliaq taanna siulitta inuit oqaluttuaataannik pissanganarsaganngorlugu isiginnaagasiamik naggasernerqassaaq.

Inuit upperisatoqaat	
Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Naliliinermi maluginiassallugu pingaaruteqarpoq, atuartut tunngaviusumik Europami killermiut siulittalu inuit inuunermik paasinnittarnerisa assigiinngissutaannik pingaarnernik paasisaqarsimanersut. Atuartut inuunermik isiginneriaatsit taakkua marluk pillugit isummaminnik pigiliutiinnakkaminnik paasinninnerminnillu eqqartuisinneqassapput. Kalaallit paasinnittaasianni pissusiusut sorliit suli atuuppat? • Siuliani naliliinerup assinga. • Atuartut eqimattani, soorlu pinngortitamut, tarnimut, tarnip ingerlaartarneranut, silamut aamma tivaneq pillugu isummaminnik eqqartuissapput. Paasinnittaatsini siuliani pineqartuni assigiissutsit assigiinngissutsillu qangaanerusoq ullumikkullu atuuttut atuartut ataasiakkaarlutik oqaluttuarissavaat. • Naliliineq Isumalioqqissaarnermi ileqqorissaarnermilu assersuutigalugu inuit pisinnaatitaaffiink atuartitsinermi ingerlanneqarsinnaavoq. • Angajoqqaanut unnussiuartitsigitsi suli allu naammassiat takutillugit. Atuartut ataasiakkat pissanganarsaganngorlugu isiginnaagassioramik qanoq pisarsiaqarpat? Qanoq suliap ingerlarnge aalajangersumillu sammisaqarluni/projektimi naammassiat ataatsimoorluta naliliiffigisinnaavagut? Suut ilikkarpagut? Aamma suut suliareqqikkusuppagut? 	<p><u>Ilinniartitsisup tunuliaqutitut tunngavisatullu atorsinnaasai:</u> William Thalbitzer: <i>Eskimoernes kulturelle Guddomme</i>; København 1926, i Studier fra Sprog- og oldtidsforskning. Tidsskriftet Grønland: nr. 3 / 1991. s. 61-76.</p> <p>Mads Lidegaard: <i>Kristendommen og den eskimoiske kultur</i>.</p> <p>L.H. Willumsen, oa: <i>Sineriammiut oqaluttuaat</i> Atuakkiorfik 1999.</p> <p>Georg Qúpersiman: <i>Taimane gútimik nalussígama</i>, Atuakkat 1972</p> <p>Anders Bjørn: <i>Sila</i> (Pantheon 1992)</p> <p>Hans Egede: <i>Det gamle Grønlands nye Perustration. 1741</i>. Uaniippoq: Meddelelser om Grønland LIV. 1925 qupp. 392-398</p> <p><u>Filmit/video-t:</u> <i>Lyset Hjerter</i>; Med manus af Hans Anthon Lynge (1999. www.dfi.dk –mi atuartitsissutissartaqarpoq.</p> <p><i>De forsømte børn</i>. Stinne Jacobsenip allaqqaagaa. Nuummi inuusuttut pillugit piviusumik filmiliaq 2004-meersoq. <i>Nanook – kuldens søn</i>, Flaherty, Frankrig 1922. Filmi nipeqanngitsaq www.dfi.dk –mi atuartitsissutissartalik.</p> <p><i>Jeg husker... Fortællinger fra Grønland</i>, Karen Littauer, Danmark 2002. Ukunani atuartitsissutissartaqarpoq: www.dfi.dk www.natmus.dk http://home10.inet.tele.dk/</p> <p>Matumani aamma TV-mi, aviisini assigisaannilu ullutsinni sammineqartut tigussiffigissallugit tulluartausinnaavoq.</p> <p>Akullernut atortussatut siunnersuutit aamma takukkit.</p>

Upperisat inuunermullu paasinnittaatsit allat	
Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • hinduiussuttip, buddhasiornerup aamma islamiunerup pingaartumik inummut inuunermullu isiginnittaasiat kristumiunermut sanilliullugu ataatsimut isigalugit paasisimasaqarfigitsiassagaat • upperisat inuunermullu isiginittaatsit immikkuullaarissusiat misissuinerit sanilliussisut atorlugit naammaginatartumik paasisimasaqalaatsiassasut • upperisarsiornerit nutaat takkussuuttut taakkulu ullutsinni inuunermi paasinnittaatsimut pngaarutaat ilisimasaqarfigitsiassagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Upperisat assigiinngitsut atuaqatigiinnut sammitereernerisa kingorna atuartut eqimat-takkaartillugit sulisinneqarsinnaapput nalliuttorsiornerit assigiinngitsut, ileqqulersuutit aamma ilisarnaatit upperisanut ataasiakkaanut attuumassuteqartut pillugit. Aamma tusagassiuutitigut upperisarsiornermi maannakkut pisunik saqqummertartut atorluar-neqarsinnaapput. • Ileqqulersuutit ileqqutoqqallu assersuutigissallugit piukkunnarput, tigussaasumik suliarisassaqqimmata. Soorlu (atuartitsissut illumi suliasanik ilinniarneq suleqatigalu-gu) nerisassat atuartitsissutit akimorlugit atuartitsissutigineqarsinnaapput. Qallunaat oqariartaaseraat: 'illit nerinittut ipputit'. Upperisat tamarmik nerineq pillugu isumma-nik malittarisassanillu ilaqarput. Ilaat akuerisaapput, allallu inerteqqutaallutik. Aamma nerisassaq tassaavoq uumanissamat tunngavik, upperisarsiorluni nerinerni naammatt-uugassaasuartartoq. Soorlu kristumiuni nerliiviliartoqartarpoq. Upperisani allani puu-lukip neqaanik nerisoqaqqusaanngilaq imigassanillu aalakoomartulinnik imertoqaqqu-saanani, il.il. • Upperisarsiornerit nutaat assigiinngitsut eqqartorlugillu oqaloqatigiissutigisigit, im-maqa tusagassiuutitigut saqqummertartut kingulliit aallaavigalugit. • Kingorna atuartut eqimattakkaartillugit upperisamik imaluunniit isummamik inuunermi najoqqutarisamik qinersilik atuaqatiminnut saqqummiussassaminnik. Aallaqqaasiu-taasinnaavoq: Inuusuttuusuguma (muslimiullunga, hinduiullunga, buddhistiullunga, juutiullunga, satanistiullunga, guutiitsuullunga, New-age-mik tapersersuisuullunga), taava 13-15-nik ukiulittut inuunera qanoq issagaluarpa? Ileqqorissaarneq pillugu ma-littareqqusat suut uannut ilaqtanniit inuiaqatigiinniillu piumasarineqarpat? Atuartut New-age kulturimi pingaernerutit ilisimaarilissavaat. Tamanna pisinnaavoq holisme-p/ataatsimut isiginnittaatsip inummut isiginnittaasiani pingaernerutit ukua saqqum-miunneqarnerisigit: Soma/Nukik/Anersaaqarneq/Tarneq. Atuartut filmit, atuakkat allallu takusimasatik/atuarsimasatik eqqartussavaat, taakkunanilu inuup ataatsimut isigineqarnerani pingaernerutit ilisarisinnaasatik suliaralugit. Atuartut namminneq allalluunniit misigisatik eqqumiitsut oqaluttuarissavaat. Ajornanngippat angakku sa-nilliunneqarsinnaapput. • Aamma ullumikkut upperisamik takorluukkat assigiinngitsut sammineqassapput, soorlu angakkoqartarneq, arnattarneq, tupinnartuliat, ajorunnaarsaaneq, angakkuarneq allallu aamma ileqqulersuutit (serraneq, paquminartut il.il.) pineqartumut atasuteqar-tut. Takorluukkat tamakku kristumiussutsimut – imaluunniit ullumikkut (pinngorti-tamik ilisimatusarnermik tunngaveqartumik) inuunermi paasinnittariaatsinut tapugun-neqarsinnaappat?

Upperrisat inuunermullu paasinnittaasit allat

Naliliissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut siullermik eqimattakkarlutik eqqartuissapput qulaajarlugulu, kristumiuussuttip upperisallu assigiinngitsut allat assigiissutaat assigiinngissutaallu suunersut. Nalitsinni inuunermik paasinnittaasitsinnut ulluinnarnilu inuunissinnut qanoq sunniteqarpat? • Upperrisarsiornermi assigiinngitsuni inunnik isiginnittaasit qanoq ittut atugarineqarpat? Isiginnittaasinnut assigiinngitsunut atuartut isumaqataanertik isumaqataannginnertillu eqqartorsinnavaat; portfolio aamma uani ilanngunneqassaaq. Atuartut makku eqqarsaatigilisigit: Sooq assigiinngitsunik upperisaqartoqarpa? Inuunermut isiginnittaasit upperisallu assigiinngitsut Kalaallit Nunatsinni ulluinnarni inuunerput qanoq sunnerpaat? Upperrisap qanoq ililluni inuit inuunerat allannortissinnaavaa? Upperrisap qanoq ililluni oqaluttuarisaanerup ingerlarnge allannortissinnaavaa? Ullumikkut taamatut pisoqarpa? Inuup inuunera suup/suut aquppaa/-t? Upperrisap inummumut nammineruinnatq tunngasuuvu? Qanoq ilillutit qinuneq, upperisaq, upperneq, illernartitaqarneq aamma guuti suunersooq nassuiarsinnaavigit? • Nerinermut tunngasunik sammisaqarnerup kingorna suliarineqarsinnaasut tassaasinnaapput atuartut namminneq nerisaatsiminnik, mamarisaminnik, il.il. nassuiaateqarnerat. Atuartumut apeqqut: Sooq nerisassat ilaat nerineq ajorpigit? Angerlarsimaffinni nerinermi ileqqut suuppat? Nerilernermi qinusarpi? • Atuartut makeqqinnermik upperisaqarneq ernioqqinnerlu oqallisigilisigit ajornanngippallu sanilliussillutik. Atuartut ataasiakkaat logbogiminni imaluunniit portfoliominni naatsunik eqimattat oqallis-saarutaannik allassinnaapput – kiisalu namminneq isummatik ilanngullugit allallugit. • Atuartullu angakkuakkat ajunngitsortaat ajortortaallu eqqartorsigit. Anersaarsiornermik misigisat inummumut namminermit tunngasorujussuummata, pingaaruteqarpoq eqqartuinerit toqqissisimanartumi akuerinnittumillu piffiusumi ingerlanneqarnissaat, taamaalilluni ”imminut aaginnartuunnginnissaq” allakkulluunniit nuanninngitsumik inissinnissaq pinaveersimatinniarlugu. 	<p><u>Ilinniartitsisup tunuliaqutitut tunngavissatullu atorsinnaasai:</u> Finn Stéfansson & Asger Sørensen: <i>Gyldendals religionsleksikon</i> 1999.</p> <p><u>Juutiussuseq:</u> Peter Boile Nielsen: <i>Jødisk eksistens. Indfaldsvinkler til moderne jødedom</i>. Gads forlag 1999. Oskar Skarsaume: <i>Kristendommens jødiske rødder</i> (bd. 1-2, Credo 1996-1998). Vilhjálmur Öm Vilhjálmsson: <i>Om jøder i Grønland</i>. I: Rambam nr. 12 (2003), s. 117-122.</p> <p><u>Islam:</u> J. M. Steffensen: <i>Islam ...</i>, Systime 2001. Lissi Rasmussen og Lena Larsen: <i>Islam, kristendom og det moderne: en antologi</i>. Tiderne Skifter 2004. Naser Khader: <i>Ære og skam</i>, Borgen 1999. Niels Henrik Arendt: <i>Gud er stor! Om islam og kristendom</i>, Anis 1994. Jakob Skovgaard-Petersen: <i>Moderne islam. Muslimer i Cairo</i>. Gyldendal 1995. Jørgen Bæk Simonsen: <i>Islam med danske øjne</i>. Akademisk Forlag 2004. Kaj Ove Krogh: <i>Islam – møde med koranen</i>; i serien Tro & Etik; OP-forlaget 1996; ISBN: 87-7794-298-1. Politiken, sektion 4, 31.01.01: <i>Temaavis om Islam</i>. Judith Winther: <i>Martin Buber</i> (Anis 2003).</p> <p><u>Kangiani upperisat:</u> Esben Andreasen: <i>Buddhismen ...</i>, Gyldendal Uddannelsen 2002. Esben Andreasen: <i>Shin-Buddhismen</i>, Gyldendal Video/Fønix Film 1992-93 + bog: Gyldendal undervisning, ISBN 87-00-189758-5. Birthe Mølhave: <i>På sporet af indernes sjæl</i>; Systime 1995; video.</p> <p><u>New Age aamma anersaarsiorneq:</u> Lise Debel Christensen: <i>New Age etik</i>. Gyldendal 1996. Palle Gad, m.fl.: <i>New Age – kultur-strømning eller paradigmeskifte?</i>; Munksgaard 1995; ISBN: 87-16-11089-7. <i>Religioner & Religiøse Bevægelser</i>; Politikens Forlag 1996; ISBN: 87-567-5479-6. Philip Wilkinson: <i>Mytologier</i>; Carlsen 1998; Isbn: 87-562-8074-2.</p> <p><u>Atuartunut (qallunaatuut):</u> <u>Kangiani upperisat:</u> Svend Guttormsen: <i>Buddhisme</i>. Serie. Troens Verden. Gyldendal 2004. Sue Penney: Forlaget Flachs i serien: Religion og Kultur: <i>Buddhisme</i>, ISBN 87-627-0068-5. <i>Hinduisme</i>, ISBN 87-627-0061-8. Serien: Verdensreligioner (med studiemappe) F.M. Poulsen: ”<i>Hinduismen</i>”, Alinea 1997. F.M. Poulsen: ”<i>Buddhismen</i>”, Alinea 1997.</p>

Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit

Naliliinissamut siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
	<p><u>Islam:</u> Aminah Tønnsen. <i>Islam</i>. Serie Troens Verden. Gyldendal 2003. Sue Penney: Forlaget Flachs i serien: Religion og Kultur: <i>Islam</i>, ISBN 87-627-0014-6. Shahid Qader: <i>Én gang perker...</i>, dlf 1995. <i>1001 Nats eventyr</i>.</p> <p><u>Juutiussuseq:</u> Sue Penney: Forlaget Flachs i serien: Religion og Kultur 2004. <i>Jødedom</i>, ISBN 87-627-0006-5 Serien: Verdensreligioner (med studiemappe). Ole Christian Kvarme: <i>Lad os fejre påske. Oplæg til jødisk-kristen påskefejring</i> (Dansk Luthersk forlag 2002). Sharon Barron: <i>Moses og jødedommen</i>. Flachs forlag 2002 Bent Melchior: <i>Jødedom</i>, Serien: Troens Verden. Gyldendal 2004.</p> <p><u>New Age – anersaarsiorneq:</u> Tobias Høybye: <i>Nye religioner</i>. Serie Troens Verden. Gyldendal 2003. Poul Fersling: <i>Mystikkens verden</i> (Pol. 1986) <i>Mysteriet om-serien</i> (Gyldendal) – www.gyldendal-uddannelse.dk. <i>Læs kritisk om-serien</i> (Gyldendal Udd. – fx Kim Møller Hansen: <i>Ufoerne</i>, Lars Thomas: <i>Mystiske væsner</i> og Klaus Aarsleff: <i>Trolldom og forbandelser</i>.) Video: Morten Henriksenip filmiliala: <i>Den skjulte virkelighed – om meditation, klarsyn, healing og nyreligiøsitet</i>, Danmark 1987.</p> <p><u>Atuartunut (kalaallisoortut):</u> Saqqummersitat tullerit <i>Livets Milepæle/Inuunermi Aqqusaartakka</i> Ilinniusiorfik 2004: Anita Ganeri: <i>Inuuneq Nutaaq - erniuneq upperisarsioqatigiiffinni assigiinngitsuni</i>. Anita Ganeri: <i>Inersimasunnulerneq – ikaarsaariarneq upperisarsioqatigiiffinni assigiinngitsuni</i>. Anita Ganeri: <i>Katinneq - aappariinneq upperisarsioqatigiiffinni assigiinngitsuni</i>. Anita Ganeri: <i>Angalanerup Naggataa – Toqu upperisarsioqatigiiffinni assigiinngitsuni</i>. Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Atuagartaa 7/8 Kristumiussuseq</i>. Ilinniusiorfik 2001. Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Ilinniartitsisup atuagaa 7/8 Kristumiussuseq</i>. Ilinniusiorfik 2001. Jens Balle & Jens Jørgen Nygaard: <i>Atuartup atuagaa 7/8 Kristumiussuseq</i>. Ilinniusiorfik 2001.</p>

Isumalioqqissaarneq ileqqorissaarnerlu	
Iikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • isumalioqqissaarnermik, tarnip pissusiinik ilisimasalittut pinn-gortitamullu ilisimatusarnermik isumaliutersuutit inuunermut tunngasut inuunermillu paasin-nittaatsit nutaasut pi-ngaarnerusullu ilisimassagaat 	<p>Sammisaq una iluaqutaasumik atuartitsissutit akimorlugit atuartitsinermi fagi inuttut inerikkiartorneq suleqatigalugu ingerlanneqarsinnaavoq. Isumalioqqissaarnermi ileqqorissaarnermilu atuartitsinermi sammisat projektitut akimuillunilu ingerlanneqarnissaat innersuussutiginarpoq, fagip iluani aamma. Taamaaliornikkut biibilimi ilisimasat, siulit-ta inuit upperisaat upperisallu allat matumani ilanngunneqarsinnaapput.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atuartut ataasiakkaarlugit apeqqummik matuminnga aperineqassapput: Qaqugukkut isummat pigiliutiinnakkat atortarpigit? Qanoq ilillutit naliliininni eqqarsaasorsorluarlu-tit allannguallaasersuillutillu isummersinnaavit?

Isumalioqqissaarneq ileqqorissaarnerlu

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut inuunermit isiginnittaasertik, patsisaatitamik aamma Guutimut pinngortitamullu isiginnittaasertik nammineq oqaluttuarilisigit. Maluginiaruk atuartut malugisimaneraat, arlalinnik annertuunik assigiinngitsunillu inummik, avatangiisaanik inuillu akornanni attaveqatigiittarnerit pillugit paasinnittariaaseqartoqartoq. Pingaaruteqarpoq atuartut malugiartulissagaat inummut isiginneriaatsitta inummut tassunga pissusilersornerput qanoq annertutigisumik sunnersimasarneraa. 	<p><u>Ilinniartitsisup tunuliaqutitut tunngavissatullu ator-sinnaasai:</u> Poul Lübcke o.a.: <i>Politikens filosofileksikon</i>, Politiken 1983. Arne Næss: <i>Filosofiens historie</i>, bd. 1-3, Vinters Forlag 1971. Arne Næss: <i>Moderne filosoffer</i>. Vinters Forlag 1965. Jens Kyrstein: <i>Filosofi 1 og 2</i>, Munksgaard 1986. Wilhelm Weischedel: <i>Forstå filosofferne</i>, Gyldendal 1997. Bryan Magee: <i>Politikens bog om de store filosoffer</i>, Politiken 1999. Peter Thielst: <i>Man bør tvivle om alt...</i>, Gyldendal 1996. Lund, Pihl & Sløk: <i>De europæiske ideers historie</i>, Gyldendal 1992. Bent Raymond Jørgensen o. a.: <i>Videnskaben eller Gud?</i> DR 1998. (NB! TV-kkut aallakaatitaq atuagar-talik). K.B. Madsen o. a.: <i>Psykologisk leksikon</i>, Gyldendal 1974. K.B. Madsen o. a.: <i>Psykologiens bjergtoppe</i>, DR/A-kademisk 1998. Uffe Juul Jensen: <i>Moralsk ansvar og menneskesyn</i>, Munksgaard 2001. Svend Andersen: <i>Som dig selv – indføring i etik</i>. Aarhus Universitetsforlag 3. udgave 2003. Svend Andersen, Niels Grønkjær og Troels Nørager: <i>Religionsfilosofi: Kristendom og tænkning</i>. Gad 2002. Antologi – flere forfattere: <i>Et godt liv – mere end dig selv</i>. Philosophia 2004. Jan Lindhardt: <i>De syv dødssynder</i>. Rosinante 2001. Poul Saxe: <i>Grundholdninger. Entydighed og dialog i filosofiens og teologiens historie</i>; Multivers 2001. Birthe Dræby: <i>Kys Livet – filosofi og livsforståelse?</i> lærerens bog, Nyt Nordisk Forlag 1997-98/2000. Kirsten Dræby: <i>Inderst inde</i>, Nyt Nordisk Forlag 2001.</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • isummaminnik allallu isumaannik illersuilluni assortuiluniluunniit tunngaveqarlunartunik tunngavilersuisinnaassasut 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut eqimattanut agguarneqassapput, tamarmik immikkut misissussavaat (soorlu internetti atorlugu) nalitsinni isumalioqqissaarnermi, psykologiimi imaluunniit pinggoritamik ilisimatusarnermi tunngaviumik isumaliutersuut/teorii, aamma taakkunani ileqqorissaarnissamik isummat tuniliaqutaasut eqqartorneqarlutillu tunngavilersorneqassapput. • <i>Toqu inuunerlu</i> atuartitsissutit akimorlugit atuartitsinermi aallaavigissallugit piukkunnartuupput. Qanoq isumaqarpa <i>'nunarsuaq inuulluaqqullugu'</i>? Toqu ilisinermilu ilequlersuutit piffissap ingerlanerani kulturinilu assigiinngitsuni qanoq misigineqartarpat? Toqumut isiginneriaatsitta inooriaaserput qanoq sunnersimavaa? Imminoorneq ajortuliornerua? Kuisimannikkaanni qilammut pisoqarsinnaava? Naassaangitsumik inuunerqarneq (soorlu kristumiuussutsimi), ernioqqinnermi inuunerpassuaqalersarneq (soorlu kangiamiut upperisaanni), eqqarleriinni ingerlaqqittarneq (soorlu juutini) imaluunniit toqukkut piujunnaarneq qanoq ilillutik inuunermik ingerlatsinitsinnut sunniuteqarpat? • Atuartitsissutit akimorlugit atuartitsigit kalaallisoorneq, qallunaatoorneq ajornanngippallu tuluttoorneq suleqatigalugit nalitsinni isumalioqqissaarnikkut, upperisarsiornikkut ileqqorissaarnikkullu apeqqutit assigiinngitsut assersuusiorlugit. Oqaluttualiat pitsaasut amerlapput, taamatut ukiulinnut naleqquttut.

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut logbogiminnut imaluunniit portfoliominnut atuaqatigiinni isummat eqqartorneqartut allassavaat. • Siunertaavoq atuartut soorlu inuunermik toqumillu eqqartukkatik inuunerup tunngaviinik (eksistentiel) eqqartuinnerminni atorsinnaassagaat, soorluttaa aliasunnerup suliarineranik (psykologi) aamma soorlu qaratsap uummatillu toqunerannik isumaliutersuutit/teoriit, timip atortuinik tunissuteqartarneq, toqorusuttunik ikiuineq, toqumut pillaasarneq il.il. ilanngunneqassasut. • Atuartut marlukkaarlutik oqaatsinik pingaartillugit suliareqqikkusutaminnik pingasunik allataqassapput. Ilinniartisisup atuartut saqqummiussugaat allattarfissuarmut allassavai. Tassaasinnaapput toqu, annaasaqarneq, inggilit, Guuti, inuk. Aamma atuartut pingaarnertut inuttarititaminnut imaluunniit inuttaasut pingaarnertit ilaannut ullorsiutitut ilusilerlugu isiginneriaatsit assigisaallu pillugit atuaqatigiinnik pitsaasumik oqallisigineqarsinnaasumik allassinnaapput. Taassuma kingorna atuartut logbogiminni allattukkaminni katersatik aallaavigalugit qalipaasinnaapput. Atuartut qalipaannerminni najoqqutatik qalipaattillu qinikkatik eqqarsaatigissavat. Qalipakkat saqqummersitsinissamat nivinngarneqassapput, qalipatallu oqaaseqarfigineqassapput. Uani oqaloqatigiissutiginneqassaaq qalipatap qanoq oqaasinngortikuminassusia. Kissaatiginarpoq ataatsimoorluni suliat atuaqatigiinni saqqummiunneqarnissaat, ajornanngippat atuarfimmi atuaqatigiinnut allanut aamma saqqummiunneqarsinnaasut. Suliap ingerlateqqinnerani kingornatigullu suliarisassanngorlugu ilisinissamik aaqqissuisartoq sulierarnersoq ilanngunneqarsinnaavoq ajornanngippallu oqaloqatigalugu. 	<p>Astrid Holm: <i>Den første filosofi</i>, Systime 1999; ISBN 87 7783 749 5.</p> <p>Astrid Holm: <i>Fire menneskesyn</i>, Systime 1996.</p> <p>Arne Jørgensen: <i>Formuft og livsklogskab</i>, Systime 1995; ISBN 87 7783 451 8.</p> <p>Jimmy Zander Hagen: <i>Eksistens og Ansvar</i>, Gyldendal 1999; ISBN 87-16-11544-9.</p> <p>Øistein Hølleland: <i>Livssyn</i>, Forlaget Modtryk 1993; ISBN: 87 7394 293 6.</p> <p>Jostein Gaarder: <i>Sofies Verden</i>; Høst 1995.</p> <p>Jostein Gaarder: <i>Maya</i>. Høst 2000 –Pinngoriartorsimanermik (evolutionslæren) atuaqaaq - isumalioqqissaarnermit isigalugu. Direktoratet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked: Nye Veje; Nuuk 2000; ISBN: 87-988279-0-1.</p> <p>Karsten Georg Hansen; <i>Verdensopfattelser</i>; OP-forlag 1995, ISBN 87-7794-246-9.</p> <p>Karsten Georg Hansen: <i>Menneskebilleder</i>; OP-forlag 1996, ISBN: 87-7794-327-9.</p> <p>Knud Munksgaard: <i>Hvad kommer det mig ved?</i>; Ny Nordisk Forlag 1993; ISBN: 87-17-06414-7 (qanittukkut kallaallisuunngortinneqartussaaq).</p> <p><i>Dit Valg: Dit Liv</i>; Det kriminalpræventive Råd, ISBN: 87-88789-28-4.</p> <p>Mogens Hindsberger: <i>Etik for teenagere</i>; MC 1989.</p> <p>Javier Perez de Cuellar: <i>Global Etik</i>, Mellemløst Samvirke, 1998; ISBN 87-7028-985-9.</p> <p><i>Atuagagdliutit & Sermitsiaq: Sammisassatut qinikkat pillugit allaaserisat</i>; aaqqissuisoqarfii nammineq attaveqarfigikkat.</p> <p><u>Video-t:</u> Thomas Vinterberg: <i>Drengen, der gik baglæns</i> (Danmark 1994). www.dfi.dk –mi atuartitsissutissartalik. Elisabeth Rygaard: <i>Blomstens ansigt</i> – ulluni nutaaliaasuni toqu pillugu filmiliaq (Danmark 1989). www.dfi.dk –mi atuartitsissutissartalik. Natasha Arthy: <i>Mirakel</i> (2002-mi qallunaat isiginnaagassiatut filmiliaat). www.skole-kirke.dk –mi atuartitsissutissartalik <i>Det skaldede spøgelse</i>, ilitsersuisoq Brita Wielopolska – Bent Rasmussenip atuakkiaa malillugu: <i>Jasper, Hankatten og det skaldede spøgelse</i>. Qallunaat meeqqanut isiginnaagasianngorlugu filmiliaat, Crone film 1992.</p> <p><u>Atuartunut atuakkat (qallunaatuut):</u> Jostein Gaarder: <i>I et spejl – i en gåde</i>. Høst og Søn 1996. Jostein Gaarder: <i>Julemysteriet</i>, Høst og Søn 1993. Jostein Gaarder: <i>Kabalemysteriet</i>, Høst og Søn 1993. Per Thaysen: <i>Døden skal du lide: en tværfaglig bog om dødsstraf, etik og menneskesyn</i>. OP-forlags serie: Etik og Tro 1992. Atuagaq videolu: <i>Dead Man Walking</i> (mattuttup arnap U.S.A-mi toqutsisimasumut toqunneqartussamat 'ilisinannittutut' misigisai).</p> <p><u>Nipilersuutit siunnersuutit:</u> Bazaar: <i>En gudedrøm</i> (Balder-ip toquneranik/Nunani Avannarlerni kristumiunngunngikkallarnerup nalaanit Jiisusimut assersuut). Soorlu kiinarsorluni/pissanganarsarlugu isiginnaagassiatut piukkunnartoq.</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartsinissamat siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • pinngortitalerinermi ilisimatusarnerup iluani ineriartorneq pillugu ileqqorissaarnissaq aallaavigalugu nammineq isumaliutersorsinnaassasut 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut <i>inuunermi najoqqutarisassat pingaarnerpaat qulit</i> allattussavaat eqqartorlugilu, siullermik eqimattani kingornalu atuaqatigiinni. Atuartut inuunermi najoqqutassat pingaarnerpaat qinikkatik tunngavilersussavaat – sorliit atuaqatigiit tamarmiusut isumaqatigiissutigisinnaavaat? Sorliillu naamik? Inuiaqatigiit malittarisassaanut/inatsisaannut naapertuuppat? Inatsisinut qulinut aammalu <i>'Asanninnermi marloriaammik peqqussummut'/'Det dobbelte Kærlighedsbud'</i>-imut assersuussigitsi – suut atuartut malittarisassaanut naapertuuppat? Aamma suut naapertuutinnigillat? Kulturitsinni ileqqorissaarnissamik maleruagassat kulturini upperisanilu allani taamaattunut sanilliussigut – oqallisigalugillu. Atuaqatigiinnut/atuarfimmuut malittarisassalioritsi – ajornannigippat atuarfiup atuartuinut ilinniartitsisinullu (angajoqqaanullu) tamanut ileqqorissaarnissamik atuartsinissutit akimorlugit atuartsinilluni projekteqarneq iluatsilugu. • Atuartut tamarmik immikkut pitsaaqutitik aamma pitsaanngequtitik immikkoortillugit ammukaartunut marlunnut allattorlisigut. Kingorna atuartoq nammineerluni pitsaaqutimi nukittorsarnissaannut – pitsaanngequtimilu sulissutigisinaannut siunnersuutiminik saqqummiisaaq. • Atuartut imatut aperineqassapput: Qanormi-taava mails-ini SMS-ini/nalunaarutitsinni immitsinnut nassiuttakkatsinni ileqqorissaarneq ippa? Qanormi-taavami ippa ikinnguti-giinnitsinni aammalu arnaatitsinnut/angutaatitsinnut inuulluaqussutitut nassiuttakkatsinni? Qanormimi ippa oqarasuaatitigut nassartakkatigut ikkatiginninneq? Qanoq ililluta nalunaarutit soorlu ”arnaq atortittartoq” imaluunniit aterutsinik imminut tatiginermik aserortersinik imallit pinngitsoortissinnaavagut? • Politeeqarfik, eqqartuussivik, napparsimavik, suliffeqarfiit assigisaallu pulaarsigut, sulisuilu suliffimminni ileqqorissaarnissamik atuuttitaannik oqaloqatigalugit (atuartut siumoorlutik pulaarnissartik - apeqqutigerusutatillu piareersareersimassavaat). • Atuartut taaguutit ukua ilinniassavaat: tunngavik/aallaavik (præmis), tunngavilersuut (argument), oqaatigisaq (påstand), atuuttuussuseq (gyldighed) – aammalu ileqqorissaarnermi tunngavilersuutit (etisk argumentation). Suup/suut tunngavilersuut atuuttuussuseqartillugulu akerlileruminaatsilersarpaa/-t? Atuartut nammineq oqaatsitik atorlugit tamanik taamaanneraaneq (generalisering) qanoq isumaqartinneqarnersoq nassuiarlissuk? • Atuartut aviisimik pissarsilik atuartartullu allagaanni tunngavilersuutit isummallu misissorlugit. Atuartumut apeqqut: Isummat isumaqatigaagit imaluunniit isumaqatiginngiligut? Tunngavilersuutit tunngavissaqarluarpat? Qanoq ilillutit atuartartut allagaat tunngavilersorluagaq oqaasertalersorsinnaaviuk?

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuaqatigiinni ileqqorissaarnissamik isumalioqatigiissitalioritsi, ataasiakkaat isumaat sinnerlugit sulisussanik. Naartuersittarneq pillugu isummat saqqummiussuunneqarsinnaapput. Atuartut ilaat muslimit sinnerlugit ataatsimiisitaliamiissinnaavoq, alla katuullit palasiatut, pingajuat arnatut guutiitsutut naligiissitaanissamillu sorsuutiginnittutut, sisamaat nakorsatut il.il. Atuartut sammisat suunerat apeqqutaatillugu assigiinngitsunik oqallissaarutiliussapput. • Ajornanngippat atuartup logbogini atorsinnaavaa, tassani anguniakkani allattussavai. Taakkua ingerlateqqinneqassapput nalilernerqarlutillu. Kisianni inummut namminermt tunngasorujussuummata atuartup nammineerluni aaliangissavaa, nammineq immiinnut naliliiffigiinernerluni imaluunniit ilinniartitsisoq (klassilærere) ilagalugu imaluunniit kammalaatigisani peqatigalugu. • Atuartut teknologiikkut ineriartornerup pitsaaqutaanik ajoqutaanillu eqqartuinissaminnut periarfissinneqassapput. Ajornanngippat fagit oqaatsinik atuartitsiffiusut suleqatigineqassapput, tassani atuakkat tusarnersuliat (skønlitteratur) inuit qanoq inuunerminni pissutsinut nutaanut naleqqussartuartaqarsimanerat pillugu atuartoqarsinnaavoq. Science-fiktion oqallinnermi aallaaviulluarsinnaavoq. • Atuartut pulaarsimanitik naliliiffigilisigit: Suna ilikkarpara? Suna pitsaava? Suna pitsaannginnerua? Eqqaamajuk, atuartut isummatik tunngavilersussammagit. • Atuartut suliaq ersarissumik isummerfigeriigartik eqqarsaatigilisuk, naatsumillu allallutik isummatik saqqummiullisigit eqqaamassavaallu tunngavilersuutit/piumasat tamaasa ilanngutissagamikkat. • Kingorna atuartut marlukkaartillugit sulisinneqassapput, takusavaallu piumasat/tunngaviit inerniliinerillu paasisinnaanerlugit. Suliap kalaallisut, qallunaatut inuiaqatigiilerinermilu atuartitsinnermi suleqatigiissutiginnissaa tulluutissaaq. • Atuartut erseqqissuliorlutik atuartartutut allakkanik assigiinngitsunik marlunnik allatsinneqassapput: ataaseq tunngavilersuinertalik ataaserlu tunngavilersuinertaqanngitsaq. 	<p><i>Nipilersuutininik videoliat nalitta assersuutigai.</i> Uppernermut assersuutit aamma inuunermt toqumullu isiginnittaatsit atuartut nipilersuutini nuannarisaanniittut misissukkit (soorlu heavy-rock video-t ilaat, toqumik imaqartut). Kalaallit rappertartut: Prussic, aamma atorneqarsinnaapput.</p> <p><i>Rekviem ataaseq nipilersoruk,</i> soorlu Mozartip sanaava.</p> <p>Tobias Trier: <i>Hvor kun englene ved</i> (annaasaqarneq pillugu allataq) uannga cd-meersoq: <i>Pigen der kalder</i> (2004).</p> <p><u>Atuartunut (qallunaatut):</u></p> <p>Karen Sander: <i>De syv døds synde</i>. Borgen 2004.</p> <p>John Rydahl: <i>På jagt efter virkeligheden</i>. Bind 1. Ved livets begyndelse. Bind 2. Ved livets slutning. + lærervejledning, Religionspædagogisk Forlag 1986. Tværfagligt mellem religion, dansk, biologi, fysik/kemi.</p> <p><u>Atuartumut (kalaallisoortut):</u></p> <p>Jostein Gaarder: <i>Sofiep silarsuaa</i>. Filosofiip oqaluttuasartaa pillugu oqaluttualiaq. Atuakkiorfik 2002.</p> <p><u>Ilinniartitsisumut:</u></p> <p>F. Collin: <i>Derfor – bogen om argumentation</i>. Hans Reitzel 1987.</p> <p>D. Føllesdal m.fl.: <i>Politikens introduktion til moderne filosofi og videnskabsteori</i>. Politiken 1992.</p> <p>Harald v. Hielmcrone: <i>Etisk argumentation</i>. Berlingske Forlag 1975.</p> <p>Vagn Andersen, Søren Høring og Lars Reuter (red.): <i>Tanken menneskets ret. Religiøse, juridiske og filosofiske aspekter ved menneskerettighederne</i>. Anis 2004.</p> <p>Hatla Thelle og Ida Elisabeth Koch (red.): <i>Sociale menneskerettigheder</i>. Akademisk forlag 2004.</p> <p>Anette Faye Jacobsen: <i>Ret mig her og ret mig dér</i>, Zoom-serien, Gyldendal 1997, ISBN: 87- 00-28486-6 (FS).</p> <p>Ditte Goldschmidt, m.fl.: <i>Menneskerettigheder – en grundbog</i>, Gyldendal undervisning 1997; ISBN: 87-00-29234-6 (FS).</p>

Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • inuit pisinnaatitaaffii taakku-nunngalu tunuliaquttat ilisi-masaqarfigissagaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartullu inuuneq pitsaasoq ingerlanneqassappat suut pisariaqartinneqarnersut eqqartorsigit, soorlu siuliani inuunermi malittarisassat qulit suliarigassigit takugipput. Inuuneq pitsaasoq qanoq tunngavilersorsinnaavarput? Inuuneq kimut ajunngitsuussava? Uannuinnaq, taava allat sussa? Imaluunniit siullermik ilaqtariinnut/ inuiaqatigiinnut ajunngitsuussava, soorlu qanga siuligit inuit qallunaallu kisermaassilluni naalakkersuinerup siornatigit nunaannarmi naasorissaasut inuiaqatigiinneranni taamaassimasoq? Ileqqorissaarnissami isummat suuppat? Inuit piginnaatitaaffiik aalajangersagaq aamma meeqqat pillugit isumaqatigiissut tamanut tunngasuva imaluunniit pingaartitanit aalijangersimasunit taamaallaat aallaaveqarpa? • Ileqqorissaarnissamik atuartitsinermi H.C. Andersensip oqaluttualiaa: Anaanamik oqaluttuaq, tunngavilersuineratigit assersuutigineqarsinnaavoq: ullumikkutaaq apeqqummik ajornakusoortumik isummerfigisaqarniarnermut, tassalu timip ilaanik tunniussisoqassanersoq tunniussisoqassannginnersorluunniit. Eqqortuliussaagut "Naalagaasusaarutta' aamma inunnt 'kingoraartissaasivimmik' pilersitsigutta? Nunammi pisuut piitsullu? Eqqortuliornera inuit ilaat nunarsuatta kippasissuaneersut akiliillutik nutaamik tartulersissinnaappata, soorlu Indiami? Ileqqorissaarnissamik eqqartuinerit allat makkununga apeqqutinut tunngasuusinnaapput: naartuersittarneq, toqumut pillasarneq, toqorusuttumik toqumut ikiorsiisarneq, allat gen-iinik allanut ikkussuisarneq aamma ikkussivigitilluni naartulersarneq.

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut isumaliutigilissuk ataasiakkaarlutik namminneq inuunermi malittarisassatut allattukkaminnik qanoq eqquutsitsiginerlutik? Aamma inuiaqatigiit inuunermut malittarisassaannik inatsisinillu nalinginnaasunik? Atuartup nammineq aaliangissavaa eqqarsaatersuutini nammineq naliliinermi atussanerlugit imaluunniit allat peqatigalugit eqqartussanerlugit. • Atuartut upperisat/kulturit assigiinngitsut inuunermi ileqqorissaarnissamik malittarisassartaannik nassuiaatinneqassapput – FN’illu 1948-mi Inuit pisinnaatitaaffiinik nalunaarutaanut aamma FN’ip Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanut 1989-imeersumut qanoq tulluartiginersut nalilersussavaat. Uani logbogi imaluunniit portfolio atorneqassaaq. • Kingornatigut suliareqqitassatut imaluunniit allanut sanilliussasatut napparsimavimmut takusassarsiortoqarsinnaavoq nappaatillu pillugit ilisimasalimmik/patologimik, peqqissaasumik imaluunniit ilisinissamik piareersaasartumik oqaloqateqarluni toqungasumik passusaqartillutik, toqungasumik misissungaqartillutik kingornalu ilivermut ikineqassagaangat ileqqorissaarnissami malittarisassat suut atortarneraat pillugu. Ilisinermi ileqqut suut pigaaavut imaluunniit piginikuuagut? Upperisat akornanni suut assigiinngissutaappat suullu assigiinngissutaappat? • Atuartunut eqqartortinneqassaaq, inunnik toqungasunik saqqummersitsineq tulluartaunersoq – Nuummi timit paniinnamikut? Qanormi ilivermik eqqissisimatitaqarnissaaq innimiginninnissarlu? Atuartut namminneq toqungunik saqqummersinneqarnissartik kissaatigissagaluarnerlugu? Sooq – sooq naamik? 	<p>Johannes Sløk: <i>Kristen moral før og nu</i>. Hans Reitzel 1959/1997.</p> <p>Peter Thielst: <i>Det gode. Etik og moral</i>. Det lille forlag 1997.</p> <p>Eva Maria Larsen: <i>Religion og menneskeret: om jødedom, kristendom og islam</i>. Det danske center for menneskerettigheder 2002.</p> <p>Eskil Dickmeiss: <i>Etik hos Inuit</i>. Ilisimatusarfik 2000.</p> <p>Omsorgsetik. <i>Grundlag, værdier og etiske teorier i arbejdet med mennesker</i>. Hans Reitzel, 2. oplag. 2004.</p> <p>Alison Brownlie: <i>Hvorfor kræver folk menneskerettighederne?</i> Bogfabrikken Fakta 2004.</p> <p>Lars Bo Bojesen: <i>Fænomenet Ånd. Syv filosofiske essays</i>. Gyldendal 1993.</p> <p>Torben Blankholm: <i>Børn og rettigheder – lærervejledning: jagten på et godt liv</i>. Alinea 2003.</p> <p><u>Atuartunut (qallunaatuut):</u></p> <p>Jens Raahauge: <i>Børnekonventionen giver perspektiv i undervisningen. Et oplæg</i>. Unicef Danmark 2004.</p> <p>Lillian Hjorth og Vigdis Hjorth (red.): <i>Læsebog for levende. Tekster, tanker og hårde facts</i>. Carlsen 2004.</p> <p>Jens Jørgen Nygaard: <i>Menneskerettighederne</i>. Forum 1990.</p> <p>Torben Blankholm & M. Rothstein: <i>Børn og rettigheder. Jagten på et godt liv</i> (cd-rommi, atuagaq videokassetillu marluk).</p> <p><i>Mit liv – min verden: en bog om klodens børn og deres rettigheder</i>. Qallunaatuunngortitsisoq Jesper Klein. Carlsen 2003.</p> <p><u>www.menneskeret.dk</u> (sammerusutatit nammineq ujarlerfigikkit).</p>

Eqqumiitsuliornerup iluani kusanartulerineq	
Ilikkagassatut anguniagassat	Atuartitsinissamat siunnersuutit
<p>• upperisarsiornermi eqqumiit-suliornikkut oqaatiginneriaatsit saqqummiunnertigut kusanasutsimut isiginneriaasertik sammisimassagaat ineriartorteqqillugulu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut atuarnermi ingerlaneranni kristumiut upperisallu allat aamma tunngaviusumik isummersuutit/ideologiit assitaat ilisarnaataallu takoreerpaat. Upperisat assigiinngitsut aamma tunngaviusumik isummersuutit ilisarnaataat qimerloqqissigit, taakkualu isumaat pingaernerit (denotative), sumut ilisarnaataaneri, isummallu 'tunuaniiittut' (konnotative) qaleriiaanneri nalunaajarlugit. Qanoq taakkua isigisariaqarpat? Sunniiniutit suut atornerqarpat? Aammalu sooq? Oqariartuut suua? • Filminik isiginnaaritsi, soorlu <i>The Matrix</i>, <i>Star Wars</i>, <i>Lord of The Rings</i>, <i>Indiana Jones</i> og <i>Harry Potter</i>... taakkunanilu pissutsit suut inunnut tamanut atuullutillu atuuttuaanartussat nassaarisigit. • Atuartut power-point atorlugu nammineq qinikkaminnik upperisarsiornermi eqqartorneqarsinnaasut oqaluttuarisaanikkut taasassartaat imaluunniit ataatsimut eqqartorneqarsinnaasut allat takutitassiarilisigit. • Atuartut sinnattut imaluunniit 'takorluuilluni angalaarnerit' inuttut inerikkiartornerminnut ilagitillugu suliatik ingerlateqqissavaat, sammisamullu tassunga isummersuutit/teoriit pingaernerit atuarlugit. • (Upperisarsiornermi) allaatigisani eqqumiitsulianilu sinnattut assigiinngitsut qimerloorsinnaavaat namminerlu sinnattutik, soorlu marlukkaarlutik, titartarlugilluunniit oqaluttuarisinnaavaat. • Aamma sequnngerlutik nipilersuutinik tusarnaarsinnaapput takorluuisinnaanertillu piumasaminnik 'angalaartillugu', kingornalu allallugu, titartarlugu imaluunniit oqaloqatigiissutigalugu. <p>Eqqaamallugu, allat sinnattuisa nassuiarniarnissaat inerteqqutaammat aammalu takorluuilluni angalanerni angallassisooqusaasoqanngimmat, taakkunani terapeutitut ilinniarsimanissaq piumasaqataammat.</p>

Eqqumiitsuliornerup iluani kusanartulerineq

Naliliinissamat siunnersuutit	Atortussatut siunnersuutit
<ul style="list-style-type: none"> • Atuartut sumik ajunngitsutut aamma ajortutut, pinnersutut/pinniitsutut isumaqarfīginninnertik tunngavilersorsinnaanerlugu (aamma namminneq suliatic pillugit)? Ajornangippat eqimattani assit pillugit oqaaseqaatiliorsiti. • Atuartut imminnut isornartorsiuassapput ataatsimoorlutillu imminnut nassuiaatissapput, sooq eqimattat ataasiakkaat inuit aamma taaguutit equmiitsuliorpaluttumik, soorlu 'saqqummersitamik' ersersitsineratut, saqqummersinnissaat qinersimanerlugu. • Atuartut portfoliominni ilisarnaatit assigiinngitsut allatallu taakkununga tunngasut kopiivi namminerlu titartakkatik assigisaallu katerussavaat. • Atuartut IT –p fagemi atornera nalilissavaat. Sumut atorneqarsinnaava/sumut atorneqarsinnaangila? Suut internettimi paasissutissanik ujarlernermi eqqumaffigineqartariaqarpat? Najoqqutassanik isornartorsiuneq? • Atuartut sinnattutik imaluunniit takorluuillutik angalanitik allassavaat titartarlugilluunniit – aamma ajornangippat soorlu titartakkanik paasinninnermik periutsit iluaqutigalugit namminneq nassuiassavaat. 	<p><u>Ilinniartitsisup tunuliaqutit tunngavissatullu ator-sinnaasai:</u> M. Ullmann & N. Zimmermann: <i>Forstå dine drømme</i>. Borgen 1987. Ole Vedfelt: <i>Drømmenes dimensioner...</i> Gyldendal 1989. Torsten Ingemann Nielsen o. a.: <i>Fantasirejser...</i> Klitrose 1983. J.E. Cirlot: <i>Symbolordbog</i>. Sct. Ansgar 1993. S.T. Achen: <i>Symboler omkring os</i>. Gad 1985. Frithiof Dahlby: <i>Symboler og tegn i den kristne kunst</i>. Clausen 1979. Birgitte Bech: <i>Kristendommens billeder – en symbolverden</i>. Systime 1991; ISBN: 87-735-887-5. Asger Petersen: <i>Dit ubevidste – om drømme</i> (viden til mere -serien). Gyldendal 1997. <i>Sådan tegner man sig rask</i>. Illustreret Videnskab, december 1990. <i>På rejse i fantasiens rige</i>, Illustreret Videnskab, november 1991. <i>Visualiser dig til en bedre hverdag – og ferie</i>. Femina, 24/1994 Jimmy Zander Hagen: <i>Filosofisk æstetik. Indføring og tekster</i>. Gyldendal 2002. <i>Lys – et juleprojekt</i>, juutiussuseq kristumiuussuserlu pillugit atuarfiup oqaluffiullu suleqatigiissutaat (Kulturhistorisk museum 2002).</p> <p>Nittartakkat internetimiittut takukkit: www.smc.qld.edu.au www.mrarts.org</p> <p><u>Atuartumut (qallunaatut):</u> Peter Nyord oa.: <i>Drømmeporte</i>. dlf 1993. Bent Faurby: <i>Dine Drømme</i>. Gyldendal 1994. Klaus Aarsleff: <i>Mysteriet om drømme...</i> Gyldendal 2003. <i>Fordomme eller gensidig forståelse?</i> Danmarkimi ilagiit atuarfiit aamma atuarfiit oqaluffiillu suleqatigiinneri pillugit suliniutaannik Landsnetværkeq saqqummersitaa 2004 (hæftit marluk dvd-lu ataa-seq). Peter Laursen: <i>Sådan får du ideer. Lær om inspiration og kreativitet</i>. Forlaget Hellas 2002.</p> <p>Filmit, nipilersuutit erinarsuutillu assigiinngitsut.</p> <p>Aamma ajornangippat najukkassinni atuakkanik atomiartarfik pulaarsiuk.</p>

